بهای اشتراك

مذاکرات مجلس شورای ملی	سالیانه	۳۰۰ ریال
آگهی ها	«	۶۰۰ «
مذاکرات مجلس و آگهی ها	«	۸۰۰ «

محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن : ۳۴۷۴۸
روزنامه یومیه — تکشماره ۲ ریال

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی‌های رسمی و قانونی

شماره ۴۰۷۷ — پنجشنبه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۳۷ — سال چهاردهم

شماره مسلسل ۲۶۴
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسهٔ ۲۶۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه هفتم بهمن ماه ۱۳۳۷

فهرست مطالب:

۱) طرح صورت مجلس
۲) قرائت گزارش کمیسیون نظام راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش
۳) اعلام تصویب صورت مجلس
۴) طرح و تصویب یك فوریت واصل گزارش کمیسیون نظام راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش
۵) شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی و ارسال مجدد بمجلس سنا
۶) طرح گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بتشکیل بانك تجارت خارجی ایران و ارسال بمجلس سنا
۷) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

***

مجلس یك ساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای عمادتربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱ - طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : فرود • اخوان • مسعودی • برومند • محمودی • امیدسالار • مرتضی حکمت • مهندس جفرودی • خدمت پری • بهادری • مهندس بهبودی • مهندس ظفر • نصیری • مهندس دهستانی • شادمان • اورنك • فولادوند • سنندجی • امامی خوئی • تراکزاو • سعیدی، بوربور • عرب شیبانی • تربتی • مهندس فیروز •

غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر طاهری کورس • اریه • دکتر فریدون افشار • قرشی دکتر اصلان افشار •

دیر آمدگان و زودرفتگان با اجازه - آقایان: بزرك نیا • صراف زاده • دکتر سمیا حکمت • موسوی • مهندس فروهر • اکبر • جلیلی • صادق بوشهری • مهدوی • صفاری • دهقان • دولت آبادی • دکتر سید امامی • تیمور تاش • دکتر اسفندیاری • ثقة الاسلامی •

نایب رئیس - اعتراضی نسبت بصورت جلسه هست ؟ (اظهاری نشد) چون عده کافی نیست بعد از حصول اکثریت تصویب صورت جلسه اعلام میشود

۲ - قرائت گزارش کمیسیون نظام راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش

نایب رئیس - شور اول لایحه دولت راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندسین و متخصصین برای تسلیحات ارتش مطرح است و قرائت می‌شود •

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام لایحه شماره ۱۸۰۷۹ دولت راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش را با حضور آقای معاون وزارت جنك مورد رسیدگی قرار داده و پس از مذاکرات لازم با اصلاحاتی تصویب و اینك گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

ماده واحده - بوزارت جنك اجازه داده میشود و از ده نفر مهندس و متخصص آلمانی از اتباع آلمان غربی برای مدت دو سال جهت خدمت در کارخانجات اداره تسلیحات ارتش استخدام و حقوق و مزایای ارزی و ریالی و هزینه مسافرت آنان بایران نسبت بسال ۱۳۳۷ از محل صرفه‌جوئیهای بودجه سال ۱۳۳۷ وزارت جنك قابل پرداخت خواهد بود و برای بقیه مدت اعتبار لازم در بودجه سالهای بعد منظور خواهد شد •

تبصره ۱ - مبنای حقوق و مزایای مهندسین و متخصصین مزبور بشرح صورت ضمیمه میباشد و منحصراً شصت درصد حقوق آنان قابل پرداخت بمارك بوده و بقیه بریال پرداخت خواهد شد

تبصره ۲ - کلیه مهندسین و متخصصین منظور از مالیات بر درآمد حقوق و مزایای دریافتی معاف میباشند

تبصره ۳ - در صورت احتیاج وزارت جنك میتواند قرارداد استخدام دوازده نفر مستخدمین منظور را برای دو سال دیگر تمدید نماید

تبصره ۴ - کلیه ۱۲ نفر مستخدمین نامبرده بالا از یکماه مرخصی با حقوق و مزایا استفاده خواهند نمود

تبصره ۵ - هزینه های برآوردی ردیف‌های یك و دو صورت ضمیمه فقط برای یك مرتبه قابل پرداخت خواهد بود

تبصره ۶ - سایر شرایط استخدامی مهندسین فوق طبق قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ شمسی میباشد

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه با حضور آقایان معاونین وزارتخانه‌های دارائی و جنك بلایحه دولت راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش رسیدگی و خبر کمیسیون نظام را تأیید و اینك گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه لایحه شماره ۱۸۰۷۹ دولت راجع باستخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش را با حضور آقای معاون وزارت امور خارجه مورد رسیدگی قرار داده خبر کمیسیون نظام را تأیید و تصویب نمود و اینك گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام با حضور آقای معاون وزارت جنك لایحه راجع به

این مذاکرات مشروح دویست و شصت و چهارمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تندنویسی و تحریر صورتمجلس

استخدام ۱۲ نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش را موردرسیدگی قرارداده و پس از مذاکرات لازم خبر کمیسیون نظام را تأیید و اینك گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

۳- اعلام تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - چون اکثریت حاصل شده تصویب صورت مجلس اعلام میشود

۴- طرح و تصویب یك فوریت واصل گزارش کمیسیون نظام راجع باستخدام دوازده نفر مهندس و متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش

نایب رئیس - لایحه استخدام دوازده نفر مهندس برای اداره تسلیحات ارتش دو شوری است و شور اول آن مطرح است ولی پانزده نفر از آقایان تقاضا کرده‌اند که یك فوریت آن مطرح شود درخواست فوریت قرائت می‌شود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

امضاء کنندگان زیر تقاضا داریم لایحه مربوط باستخدام دوازده نفر مهندس متخصص آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش بقید یك فوریت مطرح شود. دولت آبادی. دکتر امیر نیرومند. دشتی. خرازی. توماج. دکتر دادفر. پناهی. دکتر مشیر فاطمی. بزرك نیا. مهندس اردبیلی. هدی. بوربور. صمیمی. صارمی.

نایب رئیس - با فوریت این لایحه مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) چون مخالفی نیست لذا رأی میگیریم به فوریت لایحه آقایانی که با فوریت موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات لایحه مطرح است آقای خرازی معالفید بفرمائید

خرازی - بلی بنده یك تذکراتی دارم

خرازی - عرض کنم آقایان همکاران محترم بنده مسبوق هستند که بنده همیشه یك نظریات کلی و اساسی راجع باستخدام خارجی‌ها داشته و دارم و آن این است که ما باید حتی‌المقدور سعی بکنیم که رفع نیاز بکنیم از وجود خارجی‌ها در دستگاه‌های ایمان اعم از دستگاه دولتی و حتی دستگاه‌های فنی (صحیح است) و از طرفی سعی بشود که این اشخاص که استخدام میشوند اینها در رشته و حرفه ایکه مدعی هستند در آن رشته و حرفه متخصص باشند (صحیح است) بنده اینرا اطمینان دارم که وزارت جنك در این قسمت نهایت دقت و سعی را بکار برده است این استخدام اگر برای دو سال بود بنده این تذکرات را نمیدادم ولی دریکی از تبصره‌ها قید شده است که وزارت جنك میتواند این مستخدمین را در صورت احتیاج برای مدت دو سال دیگر بخدمتشان ادامه بدهد یعنی میشود چهار سال وقتی هم که مجلس تصویب بکند و اجازه بدهد بوزارت جنك که این ۱۲ نفر متخصص را برای دو سال دیگر استخدامشان را تمدید بکنند چنانچه لازم باشد تمدید بکنند اداره تسلیحات ارتش یکی از بهترین ادارات ارتش است که اسباب فخر و مباهات ماست که در اینجا مسلسلهای سنگین و سبك و تفنگهای برنو و سایر قسمتهای احتیاجی ما را تهیه میکنند و علاوه بر اینکه یکعده کارگر در اینجا مشغول میشوند در اینقسمت هم از احتیاجات ارزی ما میکاهند چون خودش یکی از بزرگترین نکات اقتصادی است که ما سعی بکنیم که احتیاجات خودمان را در داخله کشور تهیه بکنیم و از ورود مصنوعات و محصولاتی که در داخل کشور تهیه میشود بی‌نیاز بشویم ولی حالا که چهار سال استخدام میکنید مخصوصاً بنده از تیمسار سرلشکر زاهدی معاون محترم وزارت جنك که کمال ارادت را بایشان دارم تقاضا دارم که این نکته را تذکر بدهند که در قراردادی که با متخصصین و مهندسین آلمانی منعقد میکنند یکی از موادش این باشد که ایرانیهائی که زیر دست آنها کار میکنند اینها را تربیت بکنند و انشاءالله اگر مجلس این لایحه را تصویب کرد در چهار سال دیگر ما بوجود این خارجیها احتیاجی نداشته باشیم (انشاءالله)

نایب رئیس - چون در کلیات دیگر اظهار نظری نشده است اندرای میگیریم بورود در ماده واحده آقایانی که با ورود در ماده واحده موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) چون نسبت بماده واحده اظهار نظری نشده است اندرای میگیریم بماده واحده و تبصره‌هایش آقایانیکه با ماده واحده و تبصره‌های آن موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است چون اظهار نظری نسبت بکلیات آخر نشده است لذا رأی میگیریم بمجموع لایحه آقایانیکه بامجموع ماده موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۵- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - شور دوم لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بمؤسسه سرم سازی رازی مطرح است گزارش کمیسیون قرائت می‌شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون کشاورزی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بسازمان مؤسسه سرم و واکسن‌سازی رازی را باحضور آقای وزیر کشاورزی و آقای معاون وزارت دارائی برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و با توجه به پیشنهادات واصله خبر شور اول را با اصلاحاتی تصویب و اینك گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده ۱- مؤسسه رازی حصارك و شعبات آن در شهرستانها بمنظور تهیه مایه‌ها و سرمها و سایر مواد مفید از نظر زیست‌شناسی و برای تشخیص بیماریها و مطالعات علمی مربوط به مبارزه با بیماریهای واگیردار زیر نظر وزارت کشاورزی بوسیله یك شورای عالی مرکب از اشخاص زیر و یك رئیس کل اداره خواهد شد

۱- وزیر کشاورزی
۲- معاون وزارت کشاورزی
۳- معاون وزارت دارائی
۴- معاون وزارت بهداری
۵- سرپرست یا رئیس اداره کل دامپزشکی
۶- رئیس بنگاه پاستور ایران
۷- رئیس دانشکده دامپزشکی
۸- رئیس اداره امور دواب ارتش
۹- سه نفر دیگر از اشخاص ذیصلاحیت که بتوسط اعضای فوق‌الذکر برای مدت سه سال انتخاب خواهند شد و انتخاب مجدد آنها بلا مانع است

رئیس کل مؤسسه رازی در جلسات شورا بدون حق رأی شرکت خواهند داشت

تبصره- امور مهمه فنی و رئوس مسائل مالی و اداری مؤسسه رازی با تصویب شورایعالی انجام میگیرد و شورا در تهیه و تدوین بودجه مؤسسه و اجرای آن نظارت خواهد کرد و وزیر کشاورزی و در غیاب وزیر کشاورزی معاون وزارت کشاورزی عهده‌دار ریاست شورایعالی خواهد بود.

تبصره ۲- رئیس کل مؤسسه رازی با پیشنهاد شورای عالی و تصویب وزیر کشاورزی از بین دکتران دامپزشك متخصص در فنون میکرب شناسی و سرم و واکسن سازی انتخاب میشود

ماده ۲- بودجه مؤسسه رازی و شعبات آن در حد اعتباریکه در بودجه کل کشور منظور میگردد تنظیم و بعد از تصویب شورایعالی بوسیله وزارت کشاورزی بوزارت دارائی ارسال و بعد از موافقت وزارت دارائی بموقع اجرا گذاشته خواهد شد وزارت دارائی مرخص است اعتبار مصوب منظور در بودجه کل کشور را باقساط چهارگانه در اختیار مؤسسه بگذارد مؤسسه میتواند در نقل و انتقال اعتبارات منظور در بودجه جزء که بطریق بالا تصویب میشود با موافقت شورایعالی از ماده‌ای بماده دیگر نقل و انتقال دهد.

تبصره- درآمد حاصله از بلعیب کردن پوست طبق تعرفه قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ برای خرید سیم و سرب و لوازم آزمایشگاههای دامپزشکی اختصاص دارد کماکان علاوه بر اعتبار مندرج در ماده فوق در اختیار مؤسسه رازی گذارده شده و مازاد درآمد مزبور پس از خرید سیم و سرب و لوازم مربوطه بمصرف توسعه و تکمیل مؤسسه رازی و شعبات آن خواهد رسید

ماده ۳- مؤسسه رازی کلیه سرم‌ها و واکسنهای مورد احتیاج وزارت کشاورزی را تهیه و برای توزیع و مصرف مجانی بین کشاورزان و دامداران در اختیار وزارت کشاورزی میگذارد و علاوه مؤسسه رازی مجاز است داروهای شیمیائی ضد بیماریهای انگلی دام و همچنین واکسن و سرم‌های مورد نیاز سازمانهای بهداشتی و ملی و دواتی را ساخته و بهای تمام‌شده و سود عادلانه‌ای که بتصویب شورایعالی خواهد رسید بفروش برساند و وجوه حاصله از این بابت رأس از وضع هزینه ساختن موادی که بفروش میرسد بمصرف توسعه و تکمیل مؤسسه رازی برساند.

تبصره ۱- مؤسسه رازی در هر مورد میتواند با اجازه و تصویب شورای عالی مایحتاج خود را مستقیم و بدون رعایت اصول مناقصه بکمترین قیمت ممکنه خریداری نماید.

تبصره ۲- وجوه حاصله از صرفه‌جوئی هر سال بسال بعد منتقل و مخصوص توسعه مؤسسه رازی خواهد بود.

ماده ۴- نظر بوضع خاصی که سازمان مؤسسه رازی و شعب آن دارد و نوع کار آن باساعات کار اداری مطابقت نمیکند شورایعالی آئین‌نامه مخصوصی جهت هزینه عمومی مؤسسه و پرداخت فوق‌العاده مخصوص بنام فوق‌العاده مؤسسه رازی برای هر طبقه از کارکنان مؤسسه وضع و تصویب خواهد نمود و این فوق‌العاده از بودجه‌های پرسنلی و درآمدهای مؤسسه قابل پرداخت خواهد بود

جناب آقای وزیر راه اینجا تشریف دارند بنده نمیدانم که وضع خاص مؤسسه رازی مهمتر است یا اینکه اگر جاده شمال و جنوب مملکت قطع شد و خواستند فوراً ارتباط جنوب و شمال مملکت را برقرار کنند برای ایشان هزار و یك ماده هست که محدودیتهای مالی برای ایشان تعیین شده باید آن امور را رعایت بکنند و بیست تومان اضافه حقوق به یك سرمهندس که ممکن است اگر در بیرون کار بکند ده هزار تومان حقوق میگیرد نمیتوانند بدهند ولی نظر بوضع خاص مؤسسه رازی ایشان میتوانند که هر گونه فوق‌العاده‌ای که خواستند پرداخت بکنند مخارج داخلی کافی نیست یك کمی گردش در اروپا هم برایش لازم است در ماده ۶ مینویسند برای تکمیل اعضای فنی و رفع نیازمندی از کارشناسان خارجی (حملات دایفر وظاهر فریبی) بنابر پیشنهاد شورایعالی یعنی همانها که خودشان انتخاب کرده‌اند برای تکمیل تحصیلات عده‌ای را بخارج اعزام خواهند داشت (احسنت) رئیس حسابداری یك مرد بدست وزارت دارائی و ورزش مورد اعتماد مجلس و کارمندان وزارت دارائی تاموقعی که بهشان اتهامی ثابت نشده است مورد اعتماد دولت هستند چه لزومی دارد که موافقت وزیر کشاورزی در انتخاب رئیس حسابداری اجباری باشد؟ یعنی هر کس حق دارد بدهد باید وقبه‌اش را آقایان بهتر میدانند رئیس حسابداری انتخابش کافی نیست که با نظر وزیر کشاورزی باشد اضافه شده که زیر نظر مستقیم رئیس بنگاه رازی انجام وظیفه خواهد نمود بنده عرایضم را خیلی به اختصار بمرضتان رسانیدم بنظارت در خرج و دخل مملکت و انتظار ملت برای رسیدگی آن باین مالیاتهائی که آقایان

۱۳۲۷ با حضور آقای معاون وزارت کشاورزی لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بسازمان مؤسسه سرم و واکسن‌سازی رازی مورد رسیدگی قرار داده خبر کمیسیون کشاورزی را تأیید و اینك گزارش آنرا بمجلس شورایملی تقدیم میدارد.

گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام با حضور آقای وزیر کشاورزی لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بسازمان مؤسسه سرم و واکسن سازی رازی را برای شور دوم رسیدگی و خبر کمیسیون کشاورزی را راجعاً مورد تصویب قرار داد اینك گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

نایب رئیس - ماده اول مطرح است مخالفی نیست؟ (راءیه - بنده مخالفم) بفرمائید

راهبد - بنده میخواهم از ماده اول استفاده کنم و در کلیات صحبت کنم

نایب رئیس - بعنوان مخالف میتوانید صحبت کنید بفرمائید

راهبد - بنده بطور اختصار جلب توجه همکاران معظم خودم را میکنم بیك موضوع اساسی که چند بار در پشت این تریبون بحضور آقایان عرض کردم و استدعا میکنم که روی مطالعه در لوایح بی‌دربی وزارت کشاورزی این امور را خود آقایان تحقیق بفرمایند و بعد رایش بنده معتقد بشوند آن نحوه اجرای امور مالی وزارت کشاورزی است (یکی از نمایندگان - امور فنی هم هست) لوایح بسیار ظاهر پسند به مجلس شورایملی میاید ولی برای اینکه بهتر توجه بفرمائید مآلا چه اغتشاش و بی ترتیبی در امور مالی مملکت اینگونه لوایح بوجود میاورد تبصره یك ماده سوم و همچنین ماده چهار و ماده ۵ و تبصره‌های ماده پنج و شش را بخوانید و آن اختیارات بی حساب بدون هیچگونه سانکسیونی در خرج این مؤسسات را ملاحظه بفرمائید (صحیح است) یکی از اصول مملکتداری بوجود آوردن هم آهنگی بین سازمانهای مختلف است ما الساعه در این مملکت مأمورین عالیرتبه‌ای داریم که حداکثر حقوقشان ۶۰۰ تومان است مرتوسین این مأموران با انتقال بسازمانهای دیگر میگیرند ۱۶۰۰ تومان مرتوسین دیگر آنها که از هر دو تای این طبقه عقب ترند اتومبیل هم دارند و میگیرند ۲۶۰۰ تومان میدانید آقایان این وضع نتیجه چیست نتیجه این گونه لوایحی است که هر سازمانی در امر مالی خودش سعی میکند خودش را از وزارت دارائی مآلا و عملا منفك بکند یعنی یك تبعیضی قائل بشود بنده میگویم جمله را میخواهم استدعا بکنم که توجه بفرمائید مؤسسه رازی یعنی سازمان وابسته بوزارت کشاورزی در هر موردی میتواند با اجازه و تصویب شورای عالی یعنی انتخاب شوندگان از طرف وزیر کشاورزی مایحتاج خود را مستقیم بدون رعایت اصول مناقصه خریداری کند که بکمترین قیمت ممکنه که البته تعارف است و اینکه بنده میخواهم بینم که این اعضای شورای مالی کیستند و چه امتیازی باین آقای معاون نخست وزیر دارند که ایشان اگر خواست یك مدادبخرد باید اول مناقصه را رعایت بکند ولی برای خریدن تمام اشیاء او کس که چشم میبینیم سازمانهای وابسته بوزارت کشاورزی نباید اصول مناقصه را رعایت بکنند؟ اینجا میگوید نظر بوضع خاص بنده معنای وضع خاص را نفهمیده یك موقع اصطلاح بود که موقعیت پاریك است حالا میفرمایند نظر بوضع خاصی که سازمان رازی و شعب آن دارد حالا یك مقدمات دیگری که مورد احتیاج نیست جهت هزینه های عمومی نوشته و پرداخت فوق‌العاده مخصوص بنام فوق‌العاده مؤسسه رازی برای هر طبقه از کارکنان مؤسسه وضع و تصویب خواهد نمود و این فوق‌العاده از بودجه‌های پرسنلی و درآمدهای مؤسسه قابل پرداخت خواهد بود جناب آقای وزیر راه اینجا تشریف دارند بنده نمیدانم که وضع خاص مؤسسه رازی مهمتر است یا اینکه اگر جاده شمال و جنوب مملکت قطع شد و خواستند فوراً ارتباط جنوب و شمال مملکت را برقرار کنند برای ایشان هزار و یك ماده هست که محدودیتهای مالی برای ایشان تعیین شده باید آن امور را رعایت بکنند و بیست تومان اضافه حقوق به یك سرمهندس که ممکن است اگر در بیرون کار بکند ده هزار تومان حقوق میگیرد نمیتوانند بدهند ولی نظر بوضع خاص مؤسسه رازی ایشان میتوانند که هر گونه فوق‌العاده‌ای که خواستند پرداخت بکنند مخارج داخلی کافی نیست یك کمی گردش در اروپا هم برایش لازم است در ماده ۶ مینویسند برای تکمیل اعضای فنی و رفع نیازمندی از کارشناسان خارجی (حملات دایفر وظاهر فریبی) بنابر پیشنهاد شورایعالی یعنی همانها که خودشان انتخاب کرده‌اند برای تکمیل تحصیلات عده‌ای را بخارج اعزام خواهند داشت (احسنت) رئیس حسابداری یك مرد بدست وزارت دارائی و ورزش مورد اعتماد مجلس و کارمندان وزارت دارائی تاموقعی که بهشان اتهامی ثابت نشده است مورد اعتماد دولت هستند چه لزومی دارد که موافقت وزیر کشاورزی در انتخاب رئیس حسابداری اجباری باشد؟ یعنی هر کس حق دارد بدهد باید وقبه‌اش را آقایان بهتر میدانند رئیس حسابداری انتخابش کافی نیست که با نظر وزیر کشاورزی باشد اضافه شده که زیر نظر مستقیم رئیس بنگاه رازی انجام وظیفه خواهد نمود بنده عرایضم را خیلی به اختصار بمرضتان رسانیدم بنظارت در خرج و دخل مملکت و انتظار ملت برای رسیدگی آن باین مالیاتهائی که آقایان

وضع وصولش را بهتر واقف هستند با شما است به بینید اگر صلاح است حوزه به این ترتیب از مردم بگیرند و بکمترین به بالین لوایح شکلی پرداخت بکنند بنده تسلیم نظر آقایان باین هستم اگر فکر میفرمائید که قسمتهای فنی لایحه بسیار خوب است تصویب بشود و قسمتهای مالی در لوایح و موارد دیگر تکالیف آن معلوم شده احتیاج نیست که برای هر سازمان دونفری یك قوانین خاصی وضع بکنیم

نایب رئیس - آقای صدرزاده موافق ماده اول هستند؟ (صدرزاده - بنده مخالفم) آقای مهندس اردبیلی موافقید بفرمائید

مهندس اردبیلی - همکار عزیزم جناب آقای رامبد راجع به زمانهای کشاورزی صحبتهائی فرمودند ولی مثل اینکه از سازمان سرم سازی رازی یکنفری خبر ندارند این سازمان یك سازمان بین‌المللی است (دکتر امین - صحیح است بسیار سازمان خوبی است) امروز واکسنهای دامی و انسانی تهیه میکند و واقعاً ما را بی‌نیاز کرده از ورود واکسن دیفتری و گرازو شاربن حیوانی که مهمترین رقم واردات ایران را تشکیل میداد امروز این مؤسسه رازی است که توانسته است جلوی دیفتری بچه‌ها را بگیرد و صادرات عمده‌ای هم از سرم حیوانی و انسانی بخارج فراهم کند و اینکه فرمودید چرا قسمت مالی این مؤسسه طبق مقررات مملکتی نشده است جناب آقای رامبد لطف این بوده است که این لایحه در کمیسیون کشاورزی کاملا اصلاح شده است پیش بینی شد که اگر در یك منطقه‌ای فرضاً شاربن گوسفند شیوع پیدا کند اگر بخواهند مقررات مالی مملکت که رامبد اینها مثل هفتخوان رستم است مراعات بکنند آن منطقه فاقد گاو و یا گوسفند خواهد شد برای اینکه آقایان میدانند که شاربن یك مرضی است که در عرض ۲۴ ساعت یا ۴۸ ساعت حیوان را از بین میبرد و همچنین واکسن دیفتری در یك منطقه‌ای اگر دیفتری بین بچه‌ها شیوع پیدا کند تا آقایان بیایند مقررات مالی را انجام بدهند و پول تهیه بکنند و واکسن را بمقصد بفرستند تا تریاق از عراق آنرا بمدار گزیده مرده باشد این تسهیلات مالی برای همین جهات است و چون این مؤسسه مخصوصاً آقای دکتر رفیعی که جنبه بین‌المللی بخود گرفته و یکی از شخصیتهای با فضل و دانش این کشور است به اطمینان این شخص این اختیارات داده شده است و البته نمیدانم جنابعالی در کمیسیون کشاورزی تشریف دارید یا ندارید (رامبد - مخبر کمیسیون کشاورزی هستم) این موضوع مفصلا در کمیسیون کشاورزی صحبت شد و این اختیارات داده شد که تعجیلی در امر تهیه واکسن بشود برای این این لایحه را آوردند و مربوط بسایر لوایح وزارت کشاورزی نیست

نایب رئیس - بنده آئین نامه را خدمت آقایان یادآوری میکنم این لایحه شور دوم است در شور اول کلیات مطرح میشود و در ماده اول هم در کلیات میشود صحبت کرد ولی در شور دوم، موافق و مخالف هر یك در هر ماده در مورد همان موضوع ماده میتوانند صحبت بکنند در کلیات آخر لایحه هم میتوانند در کلیات صحبت کنند بنابر این جناب آقای صدرزاده بعنوان مخالف در ماده اول میتوانند صحبت کنند بفرمائید

صدرزاده - عرض کنم در ماده اول لایحه اینطور است که مینویسد مؤسسه رازی حصارك و شعبات آن در شهرستان‌ها بمنظور تهیه مایه‌ها و سرمها و سایر مواد مفید یك شورائی باین کیفیت تشکیل میدهد بنده می‌خواستم این نکته را بطور کلی تذکر بدهم که ما اغلب لوایح را خیلی با کمال سرعت و عجله تصویب میکنیم که کمیسیون تشکیل بشود اداره تشکیل بیابد شورایعالی تشکیل بیابد اینها را تصویب می‌کنیم با کمال سرعت و احیاناً هم بدون مطالعه و مداقه و فردا که بودجه مملکت می‌آید براثر همین مصوبات حجم بودجه زیاد میشود آنوقت اینجا بحث میکنیم و انتقاد میکنیم که چرا بودجه زیاد شده بنده تصور میکنم یك مقداری در این لوایح باید دقت بکنیم من فعلا می‌خواهم این نکته را تذکر بدهم که وقتی ما راجع بیك مؤسسه و یك اداره‌ای صحبت می‌کنیم این خارج از اشخاص و افراد است و ما در نفس لایحه حرف داریم و بهیچوجه نظر انتقادی باشخاص نداریم مثلا بنده میدانم که آقای دکتر رفیعی که در رأس این مؤسسه است یکی از اشخاص تحصیل کرده و فاضل است و وظیفه خودش را بسیار خوب انجام میدهد یا جناب آقای وزیر کشاورزی وظایف خودش را خوب انجام میدهد بحث در این است که ما آیا احتیاج بیك چنین شورائی برای این منظوری که در ماده یك ذکر شده است داریم یا نه بنده تصور میکنم که همچوگونه احتیاجی نداریم به یك همچو شورائی بلکه ما احتیاج داریم که در شهرستان‌ها شعب این مؤسسه را تأسیس بکنیم اگر این ماده اول اجازه می‌داد به مؤسسه رازی حصارك که در اغلب شهرستان‌ها که عشایری هستند و احتیاجات دامی دارند و بمعالجه دامی احتیاج دارند در اینجاها شعبات تأسیس بکنند بسیار بسیار مهمتر و مفیدتر خواهد بود از این تشکیل شدن شورا برای اینکه این شورا چه خواهد کرد اگر منظور آنطوریکه میگوید منظور تهیه مایه‌هاست این اشخاصی که در اینجا نام برده که کارشان تهیه مایه‌ها نیست چون تهیه مایه‌ها را آن مؤسسه رازی و اشخاص فنی انجام می‌دهند اگر مقصودشان برای توزیع آن مایه‌هاست آنرا هم اگر یك ادارات و شعباتی در شهرستانها ایجاد بکنند آنرا انجام خواهند داد جز اینکه با این شورا مایك مقام و کارفوق‌العاده‌ای برای یك اشخاصی معین بکنیم چکار می‌کنیم جز اینکه امروز

کارهای این مؤسسه بدست دونفر می گذرد فردا بدست ۲۰ نفر باید بگذرد و بیشتر باعث معطلی بشود نتیجه دیگری نخواهد داشت بنظر بنده خوب است که در این موضوع بجای این ماده یک اجازه داده شود بوزارت کشاورزی که در تمام نقاط مورد لزوم شعبات مؤسسه رازی را تاسیس بکند و این مایه‌ها و سرمهائی که بوسیله آن مؤسسه در تهران تهیه میشود بوسیله این شعبات در دسترس مردم گذارده شود و دیگر سایر مواد هم لزومی ندارد و این شورائی هم که در اینجا ذکر کرده‌اند مقصود استفاده از نظریات آنهاست دیگر تشکیل مؤسسه و شورائی از همکاری وزارت کشاورزی میتواند از این معاونت اشخاصی که ذکر شده است هر وقت بخواهد استفاده کند خلاصه این است که بنده با تشکیل یک چنین شورائی که غیر از اطاله کار و تعویق در رسیدگی و ایجاد امور واجباتاً یک مبالغی بر بودجه مملکت تحمیل بشود مخالفم.

نایب رئیس - آقای عبدی نوری موافقید یا مخالف؟

عبدی نوری - مخالفم

نایب رئیس - آقای دولت آبادی موافقید یا مخالف.

دولت آبادی موافقم

نایب رئیس - بفرمائید

دولت آبادی - آنچه اینجا جناب آقای صدرزاده بیان فرمودند یک مطلب اصولی و اساسی است که بایستی این مملکت و مجلس شورای ملی از ایجاد هر تأسیسات نوی حتی الامکان خودداری کنند و بی جهت بودجه مملکت را سنگین نکنند این در جای خودش صحیح است اما در این حال مؤسسات مهم و لازم قابل توجه را هم نمی‌شود تابع این اصل کلی قرار داد بنده راجع بمؤسسه رازی حصارک نزدیک ۲۰ سال شخصاً اطلاع دارم و از خدمات آن مطلع هستم آقایان نمایندگان محترم همکاران عزیز باین نکته توجه دارند و در خاطرتان هست که یک موقعی شارین یعنی سیاه زخم گوسفند ممکن بود که آفتی برپا کند که دامهای یک استان و یا شهرستان بکلی از بین برود الان این آفت از بین رفته بایستی باین امور بی نظر بی توجه بود اما موضوعی که جناب آقای صدرزاده که مورد احترام و اعتقاد قلبی بنده است در اینجا بیان فرمودند خوشبختانه نظرشان در همین ماده اول تأمین شده است من میخواهم تا آقایان توجه بفرمایند در ماده اول گفته است که مؤسسه رازی حصارک و شعبات آن در شهرستانها بمنظور تهیه مایه‌ها و سرمها و سایر مواد مفید از نظر زیست شناسی تشکیل میشود بنابراین آنچه مورد نظر ایشان است و حقاهم بایستی بشهرستانها شعبه‌ای داشت در این ماده‌اول پیش‌بینی شده است و شعبه‌ای که بعد از تصویب این لایحه هر چه زودتر وزارت کشاورزی این مؤسسات را موجه بتصویب شعب این مؤسسه در میان ایالات و سایر حفظ انجام واستقرار قرار شود که امروز نشدنیه و راجع بکلی گوشه صحبت میکنیم این نکته فقط توجه داشتن اما چرا این شورا را انتخاب کردند از نظر مخالفت بالاتر بنده حالی آقای صدرزاده این بود که میفرمایند این اشخاص صحیح دارند این اشخاص را اینجا نمیشود شورا فقط برای این نتیجه که آن نتیجه را من تذکر میدهم باین نتیجه نمی‌رسد جمع شده‌اند تا از نظریات خودشان برای این مؤسسه را بیان کنند اینکه بنده و اعتبار و تعلیق و تحصیل وارد نشده‌اند در مدت طولانی یکدور خودش باشد بنده عرض کنم و بیشتر باید در وقت باشد بنده عرض کنم چرا این شورا را انتخاب کردند از نظر مخالفت بالاتر بنده حالی آقای صدرزاده این بود که میفرمایند این اشخاص صحیح دارند این اشخاص را اینجا جمع شده‌اند

کشور است از نقطه نظر تنظیم بودجه این غلط است بودجه یعنی برنامه مالی دولت درسالی که درنظر گرفته اند حالا اگر بودجه تفصیلی ما بودجه کل کشور هم نباشد قوه مقننه بهیچ وجه نمی تواند نسبت باین موضوع اظهار نظر بکند متأسفانه در کشور ما در گذشته بعلت بعضی اشکالات این رسم برقرار شده است که بودجه کل کشور را می آوردند ولی چون بودجه تفصیلی موقع آماده نبوده است بودجه تفصیلی را بعدمی آوردند و تقدیم میکردند ولی آقایان درنظر داشته باشید که بهمین دلیل بوده است که مجلس شورای ملی از اظهار نظر در بودجه های وزارتخانه ها صرفنظر نکرده است و گفته است که بودجه های تفصیلی باید بتصویب کمیسیون بودجه برسد برای اینکه این اصل کلی مسلم است که بایستی قوه مقننه در باره برنامه های وزارتخانه ها که این برنامه ها در بودجه منعکس است اظهار نظر بکند حالا اگر ما آمدیم و این اصل را در قانون قبول کردیم که بودجه تفصیلی با بودجه کل کشور متفاوت باشد جناب آقای انواری این غلط است ومثل این است که بیائیم بگوئیم که این رسم را اداره سعید بند در خاطرم هست در کمیسیون بودجه جناب آقای نخست وزیر تشریف داشتند و بنده خدمتشان عرض کردم و تقاضا کردم که رویه ای اتخاذ بشود که این ترتیب غلط از بین برود بودجه وقتی که تنظیم میشود باید یک کتاب بسیار بزرگی باشد که نه تنها ارقام کلی بلکه تمام جزئیات در آن ذکر شود و باداشتن جزئیات است که ما می توانیم راجع به برنامه دولت در سال آتی تصمیم بگیریم تا هنگامی که بودجه رسیدگی می کنیم در حقیقت چه عملی انجام میدهیم؟ می گوئیم در سال آتیه فلان وزارتخانه فعالیتش را توسعه بدهد یا تنزل هنگامی که مابودجه فرهنگ را اضافه می کنیم می گوئیم که فرهنگ در سال آتی فعالیتش را توسعه بدهد اما در همین بودجه است که قوه مقننه اظهار نظر می کند که آیا این توسعه فعالیت بایستی در جهت تعلیمات حرفه ای باشد یا در قسمت تعلیمات نظری. اگر بودجه تفصیلی وجود داشت ما میتوانیم یک چنین اظهار نظری بکنیم اما اگر بودجه تفصیلی وجود نداشت اظهار نظر در این مطلب مقدور نیست و بهمین دلیل بوده است که مجلس شورای ملی برای اینکه خود را از اظهار نظر در این مطلب محروم نکرده باشد در ضمن قبول کردن مشکلاتی که سبب تأخیر تقدیم بودجه های تفصیلی میشده است به کمیسیون بودجه مأموریت داده است که باین مطالب رسیدگی بکند و پس از آنکه برنامه های آنها که در بودجه های تفصیلی منعکس است مورد تصویب قرار گرفت بدولت اجازه بدهد که این بودجه را عمل بکند. متأسفانه در اینجا در قسمت اول ماده ۲ این مطلب بهیچوجه رعایت نشده است و مادر حقیقت داریم باین تفکیک بجای بودجه تفصیلی و بودجه کل کشور جنبه قانونی میدهیم (صحیح است) و من در اینجا از جناب آقای ذوالفقاری نماینده دولت و اعضای دولت تقاضا میکنم و باور بفرمائید که این تقاضا صد درصد بنفع مملکت است که سعی بفرمائید وقتی بودجه تقدیم مجلس میشود بودجه های تفصیلی همراه باشد که ما بتوانیم حقیقتاً در باره اش قضاوت بکنیم لذا قسمت اول ماده بعقیده بنده بهیچ وجه صحیح نیست و بهمین علت است که بنده با آن مخالفم اما در قسمت دوم اینجا می گوید که وزارت دارائی موظف است اعتبار مصوب مذکور در بودجه کل کشور را باقساط چهار گانه در اختیار مؤسسه بگذارد این یک مطلب صحیحی است ولی در اختیار دولت است و در قانون هیچ چیز ذکر نشده این یک اصل کلی است در بودجه بدلیل اینکه درآمد دولت در طول سال و در مدت سال وصول میشود بهمین دلیل است برای اینکه دولت بتواند جناب آقای مهندس فروهر استدعا دارم توجه بفرمائید برای اینکه بتواند خرج را بادرآمد تطبیق بدهد می آیند بودجه و طرز خرج بودجه را تقسیم قسمت های مختلف می کنند بنابراین این یک امری است بسیار صحیح و هیچ مانعی ندارد ولی این را خود دولت انجام میدهد و در بعضی جاها سه قسمت میکنند بعضی ممالک چهار قسمت می کنند و انصافاً این امر بایستی در اختیار خود دولت باشد که با در نظر گرفتن درآمدش تصمیم بگیرد و هر چند وقت یک بار این بودجه مؤسسه یا وزارت خانه را در اختیار آن مؤسسه یا وزارت خانه بگذارد و بنده خدمت آقایان عرض می کنم که این تقسیمات در بسیاری موارد هماهنگ نیستند یعنی اگر یک میلیون بودجه مؤسسه است و در نظر بگیریم که بیشتر عواید دولت در ماههای آخر سال وصول میشود می آیند و آن قسمت را که در آخر سال در قسمت آخر به مؤسسه می پردازند بیشتر از آنچه در قسمت اول و در حقیقت قسط اول است در نظر می گیرند و منظور میدارند برای اینکه در اول سال درآمد دولت ممکن است کمتر باشد و این را باید خود دولت بکند اما آمدن و گرفتن حق رسیدگی برنامه این مؤسسه از مجلس شورای ملی صحیح نیست و بنده خدمتتان عرض میکنم هنگامی که شما بمجلس شورای ملی اجازه ندهید که بر بودجه تفصیلی این مؤسسه رسیدگی بکنند شما حق رسیدگی برنامه این مؤسسه را از مجلس شورای ملی گرفته اید اگر نظر آقایان این است اگر نظر دولت این است که بمجلس شورای ملی اجازه ندهد برنامه این مؤسسه رسیدگی بکند، این مطلب دیگری است (مهندس هدایت. مجلس حق نظارت بر کلیه امور دارد این حق مجلس است) جناب آقای مهندس هدایت بنده خیلی خوشوقتم که عرض بنده مورد تأیید جنابعالی قرار میگیرد پس اگر نظر جنابعالی هم همین است اجازه بفرمائید این اینطور و این رسیدگی و این تصویب از طریق صحیح عمل شود طریق صحیح رسیدگی و نظارت در برنامه ها در حقیقت این است که یک مؤسسه ای برای توسعه یا صعود و کردن فعالیت از طریق بودجه تفصیلی است. بنده خدمت آقایان عرض می کنم چه بسا پیش می آید که وقتی مجلس شورای ملی تصمیم میگیرد برنامه یک مؤسسه یا یک وزارت خانه ای محدود بشود در آنحالت که می آید رسیدگی می کنند ببودجه تفصیلی آن وزارت خانه و آن قسمت هائی که بنظر شان مفید نمیرسد حذف می کنند و آن قسمت هائی که مناسب بوده است ادامه می دهند پس اگر ما بخواهیم این رویه را ادامه بدهیم و این نظارت را داشته باشیم نمیتوانیم برنامه این مؤسسه را تصویب بکنیم بایستی بودجه تفصیلی آن که من امیدوار هستم در آتیه همیشه با بودجه کل کشور تقدیم بشود مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار بگیرد.

نایب رئیس - پیشنهادی برای این ماده رسیده است که قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم لایحه مطروحه مسکوت بماند. صارمی

نایب رئیس - آقای صارمی توضیحی دارید در ظرف ۵ دقیقه بفرمائید.

صارمی - بنده پیشنهادی که تقدیم کردم برای این است که دلائلی را عرض بکنم و خاطر جناب آقای مهندس هدایت را روشن بکنم. بودجه کلی بمجلس می آید آقای دکتر رضائی توضیحات زیادی در این موضوع دادند (صدرزاده - بسیار صحیح بود) و بسیار هم صحیح بود اگر چنانچه بگوئید که یک میلیون پنج میلیون اعتبار برای فلان وزارت خانه تعیین میشود آن موقعی حائز اهمیت است که بودجه تفصیلی مورد توجه واقع نشود و بهمین مناسبت است که برای تسهیل در امر مجلس شورای ملا اختیار میدهد بیک قسمت از سازمان خودش که راجع ببودجه تفصیلی رسیدگی بکند و دیوان محاسبات وقتی می تواند نظارت بکند و اگر مخارج بیهوده ای شده باشد تشخیص بدهد که آن بودجه تفصیلی مورد تصویب کمیسیون بودجه مجلس مورد نظر واقع نشده باشد پس بالطبع بودجه تفصیلی اهمیتش زیادتر از بودجه کل و چهار دیواری است که بمجلس داده میشود و تمام نظارتی که ممکن است مجلس شورای ملی بکند بر طبق بودجه های تفصیلی خواهد بود و من نمیدانم چه ضرری دارد باین که دولت این بودجه تفصیلی که می خواهد برای بنگاه داری تهیه کند تنظیم بکند و بردارد بیاورد بمجلس شورا یعنی که کمیسیون بودجه رسیدگی بکند و اینکه فرمودید هفت ماه طول میکشد آن قسمت جنابعالی که دولت میخواهد در همان روز اول در کمیسیون بودجه تصویب میشود و محتاج بهفت ماه وقت نیست. فرض کنید هفت ماه هم طول بکشد چه تفاوتی است بین مؤسسه داری و وزارت بهداری؟ وقتی که لایحه را آورد حق میدهد که تا یک مدتی بودجه ای گذارد مطابق سنوات گذشته خرج بکند تا بودجه تفصیلی آن تصویب شود بنابراین استثناء کردن یک مورد از قاعده کلی صحیح نخواهد بود من تقاضا میکنم که شخص جنابعالی هیچوقت راضی نشوید که این حق مجلس شورا یعنی واصل اساسی که اگر در قانون اساسی هم پیش بینی نمیشد یک اصل اساسی سلب شود و ما اصول را باید در نظر قرار بدهیم خواهش میکنم جنابعالی هم موافقت نفرمائید که این چیز مخالف اصول تصویب بشود و راضی نشوید که یک اصلی از بین برود (دکتر رضائی - شما همیشه شهاد سکوت را پس بگیرید) بنابراین بنده پیشنهاد سکوت را مستند میدارم و پیشنهادی تهیه می کنم که کمیسیون ارجاع بشود (صحیح است) و چون این پیشنهاد مستند به ۱۵ امضاء است تقاضا میکنم آقایان امضا بفرمایند که برود بکمیسیون و مورد مطالعه زیادتر واقع بشود و اصلاح بشود و بحث زیادتر بشود و اگر لازم شد مجدداً تصویب بکنید و بیاید بمجلس و درش تغییر بدهید والا هیچ اشکالی تولید نمیکند و اگر این لایحه هم تصویب شود بنگاه رازی تعطیل نخواهد شد.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است از آقای شجاع بیات ما کو که بنده کمیسیون بر گردد چون باید ۱۵ نفر امضا کنند از طرف یک نفر قابل طرح نیست و نیز آقای رامبد پیشنهاد حذف این ماده را کردند چون پیشنهادات بایستی در شور اول برسد و در شور دوم بجای پیشنهاد نیست و بعلاوه نظر ایشان تأمین است چون پیشنهاد رأی گرفته میشود اگر ماده رد شد که این پیشنهاد در واقع قبول شده است و اگر هم ماده قبول شد پیشنهاد ایشان رد شده است بهر حال پیشنهاد قابل طرح نیست. بنابراین رأی میگیریم ماده ۲ آقایانی که با ماده ۲ موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده سوم مطرح است و قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - مؤسسه رازی کلیه سرمها و واکسن های مورد احتیاج وزارت کشاورزی را تهیه و برای توزیع و مصرف مجانی بین

کشاورزان و دامداران در اختیار وزارت کشاورزی میگذارد. بعلاوه مؤسسه رازی مجاز است داروهای شیمیائی ضد بیماریهای انگلی دام و همچنین واکسن و سرمهای مورد نیاز سازمان های بهداشتی و ملی و دولتی را ساخته و بهای تمام شده و سود عادلانه ای که بتصویب شورایعالی خواهد رسید بفروش برساند و وجوه حاصله از این بابت را پس از وضع هزینه ساختن مواد و کلیه بفروش میرسد بمصرف توسعه و تکمیل مؤسسه رازی برساند.

تبصره ۱ - مؤسسه رازی در هر مورد میتواند با اجازه و تصویب شورایعالی مایحتاج خود را مستقیم و بدون رعایت اصول مناقصه به کمترین قیمت ممکنه خریداری نماید.

تبصره ۲ - وجوه حاصله از صرفه جوئی هر سال بسال بعد منتقل و مخصوص توسعه مؤسسه رازی خواهد بود.

نایب رئیس - آقای آقایان مخالف هستید بفرمائید

آقایان - هر کس بیاید و تقاضا کند که خودش را از اصول مناقصه معاف کند یک نظر بیشتر ندارد و آن اینست که دست و پایش باز باشد که پول مملکت را بهر نحوی که خودش صلاح میداند خرج بکند و بنده معتقدم که هر کاری را با رعایت اصول میتوان انجام داد مخصوصاً که علاوه بر مناقصه و مزایده استعلام بها هم داریم و صحبتی که میکنند میگویند چون رئیس فلان مؤسسه مورد اطمینان است بنابراین باو اجازه داده بشود که بدون رعایت مقررات خرید بکند این بنظر بنده غلط است مخصوصاً با یک مناقصه دعوتی داریم (دکتر شفیع امین. مناقصه حضوری) که این آقایان مهندسین خوب وارد ند بنده از آقایان مهندسین سؤال میکنم که اگر یک مناقصه ای باشد که دعوتی باشد و از نظر فنی و مالی از اشخاصی دعوت بشود و تضمین کافی هم گرفته بشود آیا این کار را انجام نخواهد داد؟ بنده معتقدم که بهتر میتواند انجام دهد بهر حال چون قانون را برای شخص نمی گذرانند و اگر یک فردی مورد اطمینان باشد کافی نیست ممکن است فردا عوض بشود اینجا نوشته که مؤسسه رازی در هر مورد میتواند با اجازه شورای عالی خرید بکند بنده معتقدم که این مؤسسه دو نوع خرید دارد یا دو نوع خرج دارد یکی کارهای عادی است که بایستی منطبق با قوانین باشد و طبق قوانین انجام بشود ولی در موردی که جناب آقای دولت آبادی فرمودند خوب چه مانعی دارد که اینجا نوشته بشود که در موارد فوری مؤسسه رازی تابع مقررات نباشد این شوری را اگر بخواهند تشکیل بدهند خیلی بیشتر از آن طول میکشد که اعلان بدهند یا استعلام بها بکنند بهر حال بنده این موضوع را مجدداً تکرار میکنم که در هر مورد اختیار مطلق غلط است و با موازین قانونی انطباق نمیکند ولی اگر در مواردی فوری بود شیوع یک بیماری بود هیچ مانعی ندارد که این اختیار بهش داده بشود که ده میلیون تومان دو روزه خرج بکند برای جلوگیری از شیوع بیماری

نایب رئیس - آقای مهندس فروهر موافقید بفرمائید

مهندس فروهر - بنده عقیده دارم که یکی از مواد خوب این لایحه این ماده سوم است این قانون محاسبات عمومی یک قانون بوسیده و کهنه است که بجز اسکان حقه بازی در قوانین روضع کردن امضاء وجیف و میل کردن پول دولت و خرج کردن پول دولت و جنس بهتر را بنرخ گرانتر خریدن برای مملکت تا بحال نتیجه نداشته است آقایان میدانند که ۸۰ درصد این مناقصه ها یا نقلب است یا صورت جلسات است که کار را خراب میکند و بعدهم که عقب مسئولیت میگردیم یک کمیسیون و دو کمیسیون مناقصه باده یازده امضاء مسئولیت را لوث میکنند این بنگاه رازی، بنده طبیب نیستم بنده در قسمت های دامپزشکی و غیره وارد نیستم ولی این بنگاه را بچشم دیدم و در خارجه شهرتش را شنیدم (صحیح است) یک دستگاه آبرومندی است و دارد کارش را میکند و باعث افتخار دولت است حالا آقایان می فرمایند که افتخاراتش چه ارتباطی دارد به اختیارات مالی؟ بنده اینجا توضیح میدهم که بنده در کلیه امور مملکت از حسابدار وزی حساب که یک بچه دیکتاتور است که آنجا نشسته و یک مدعی است برای وزیر مربوطه و رئیس مربوطه که باید اورا بیاید و در کارهایش بازرسی بکند یا بایستی آن ذیحساب را وزیر مربوطه راضی بکند بایستی مطالب را روشن گفت یا اینکه تمام کارها را می خواهند و بعنوان صرفه جوئی اعتبارات را برمیگردانند بخزانه. اینجا اختیار قائل شده اند که این سرمها را بقیمت عادلانه بفروشند حالا می فرمائید که این اختیار با کی است یک شورای عالی هست که نماینده تمام وزارتخانه ها در آن هست اگر شورا را نگذارید آقایان میگویند یک وزیر و یک رئیس و یک معاون تمام اختیارات را داشته باشند این خلاف قانون است شورا که گذاشته اند یک عده اشخاص صالح هستند که بدرد این مؤسسه برسند اگر شورا نباشد پس معلوم نیست که تصویب اداره اینکار چه جور باید باشد؟ بهر حال بنده از لحاظ اطلاعاتی که از نظر حسابداری و افراد ذیحساب دارم و آشنائی که با مقررات مناقصه و دیکتاتوری حسابداری دارم در کارهای دیگر هم در تمام وزارتخانه ها و قسمت ها عقیده دارم که بایستی وزیر مربوطه بتواند حسابداریش را تحت نظر خودش بگیرد و کار خودش را با مسئولیت خودش اداره بکند و این امر مغایرتی هم با ممیزی ها و تطبیق اسناد و قانون و رعایت بودجه نخواهد داشت هر کنترلی میخواهید بکنید ولی بگذارید که آن وزارتخانه و مؤسسه کارش را بکند والا رئیس مؤسسه رازی یا جای دیگر چه بکند؟ تمام اعتبار تابستان می افتد برای زمستان و بعد بعنوان صرفه جوئی بخزانه برمیگردد. آقای وزیر دارائی تشریف دارند بیائیم از حالا وضع را روشن بکنیم سال ۳۸ در پیش است هر مقدار پولی که میخواهند بدهند بدهند نه اینکه ما بودجه را درست بکنیم با علم باینکه بدائیم باید ۲۰ در صدش را صرفه جوئی بکنند جناب آقای وزیر دارائی تشریف دارند و صراحت لهجه دارند شخصیتشان هم طوری است که فکر می کنم مطالب را هم جرأت ادا کردن دارند و هم اینرا ثابت کرده اند بیایند بگویند این بودجه صوری نیست وزارت خانه ها می توانند خرج کنند و من پولش را میرسانم والا یک رقم و عدد میدهند و بعد در بودجه تفصیلی از سرواتش میزنند و به رؤسای حسابداری وزارتخانه ها دستور میدهند که نامیتوانند در بودجه صرفه جوئی کنند اگر باین ترتیب است کار بنگاه ها و وزارتخانه ها نابک میشود بنده با این ماده ۳ موافقم و استدعا میکنم این اختیارات را بدهیم اگر تخلف کردند بروید از ایشان مؤاخذه کنید

نایب رئیس - آقای دکتر امین (دکتر امین - بنده موافقم) آقای ارباب موافقید یا مخالف؟

ارباب - الان عرض میکنم اینجا میگوید مؤسسه رازی سرمها و واکسنهای مورد احتیاج وزارت کشاورزی را تهیه و برای توزیع و مصرف مجانی بین تمام کشاورزان و دامداران در اختیار وزارت کشاورزی میگذارد بنده تقاضا میکنم جناب آقای معاون وزارت کشاورزی تشریف بیاورند اینجا توضیح بدهند که این سرم - های مجانی برای دامداران اقصی نقاط مملکت بقسمت های جنوب بهمه جا فرستاده خواهد شد یا نه. اینرا توضیح بدهند.

نایب رئیس - آقای دکتر امین

دکتر امین - بعقیده بنده تا حال کار و خدمت مؤسسه رازی چون جزو وزارت کشاورزی است بسیار خوب بوده است از نقطه نظر واکسن های دیفتری و کزاز که برای اطفال تأمین بهداشت تهیه شده (یکی از نمایندگان سیک مؤسسه بسیار خوبی است) خدا کثر استفاده را دارد بنده یادم است که وقتی چند سال پیش دیفتری شروع شد برای پیدا کردن سرم و جلوگیری از مرض اسباب زحمت بزرگی داشتیم حتی از سرم های کهنه برای معالجه استفاده کردیم مؤسسه رازی یک مؤسسه ایست که حقیقة زحمت میکشد و خدماتی کرده و نتایج مثبتی نشان داده است باید باو کمک بکنیم جناب آقای مهندس فروهر کاملا توضیح دادند برای متناقصه یعنی خریدهای دولتی آنچه تا بحال دیده ایم متأسفانه خرید کردن و امضاء درست کردن نتیجه ای ندارد و رؤسای ادارات یا وزیر مربوطه و هر اداره اگر اطمینان دارید باید اختیار بدهید که خودشان آزادی داشته باشند و خدای نکرده اگر کاربدی کردند طبق قانون تعقیب بکنید برای مؤسسات علمی و فنی و فرهنگی بعقیده بنده هر چه اختیار بدهیم برای خرید و فروش بهتر است. رئیس و کارمند اگر خدای نا کرده بد باشد بایستی اورا تنبیه بکنیم مأمورین را باسوء ظن و نظر بد نگاه نکنیم و نگوئیم که این بد است باید جلو این دزدیها را بگیریم و فرض کنیم خوبست اگر دزد شد اورا تعقیب بکنیم در مناقصه های دولتی خود آقایان آنها که تماس داشته اند دیده اند و میدانند و توجه کرده اند که همیشه بضرر دولت بوده است ولی به آنهائیکه یک اختیاراتی داده شد مخصوصاً شورایعالی که از وزیر و معاون و رئیس کل تشکیل شده خیلی بهتر خواهد توانست این مؤسسات را اداره کند حقیقة بنده میخواهم عرض کنم شخص رئیس فعلی بنگاه رازی یکی از دانشمندان عالیمقام این مملکت است و باید باو اختیار داد همیشه باید با نظر خوب و نظر خوش بینی نگاه کرد بنده طبیب هستم و جراح هستم اگر بمریض با نظر خوب نگاه نکنیم مریض خوب نخواهد شد اگر این کار را بکنیم انشاء الله نتیجه خوب میگیریم و اگر بد شد اورا تنبیه میکنیم و حبس میکنیم والا از اول نمیشود گفت همه بد هستند بنده عقیده ام اینست که این ماده از مواد خوب این لایحه است.

نایب رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی مخالفید یا موافق؟

دکتر مشیر فاطمی - مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

دکتر مشیر فاطمی - بنده قربان اساساً باین لایحه صد در صد موافقم ولی مخالفتم برای دو عبارت است که در ماده سوم نوشته شده است یکی نوشته است سود عادلانه. اصلا این مؤسسه مؤسسه ای نیست که حق سود داشته باشد. این مؤسسه مؤسسه ایست که برای خدمت بمملکت ایران درست شده است (صحیح است) واصلاً هم تنها مؤسسه ایست که میشود گفت تو در صد وظائف خودش را با بودن و سایل انجام داده بنده در دوره هیجدهم این مطالب را اینجا گفتم و اینرا هم مدیون رئیس ارجمندیم ولی اساساً سود عادلانه را نباید اینجا بگذاریم معنی سود عادلانه را من نمیفهمم چیست. اینجا جای سود نیست اگر ضرر هم بکند دولت باید از بودجه خودش ضررش را بدهد یکی اینکه اینجا نوشته

است یکترین قیمت محصولات اینجا باید بهترین دارو را بعنوان برای اینکه بمردان مردم بیتوان یاری کرد ۰ کمترین قیمت ممکن را هم بسته خیال میکنم که باید حذف شود (مهندس اردبیلی - بقیمت تمام شده) البته باید قیمت تمام شده باشد اما باید هرچه خرج دارد بمیلی خرج دارد بعد بند این واجب تر از جاهائی دیگر است ما ما بتمام مؤسسات اختیار دادیم حتی باختیار دادیم آوقت در اینجا معاملات می کنید بنده حظ کردم از بیانات آقای مهندس فروهر که واقعاً ثبوت کنند که این مقررات فعلی جز بیچارگی برای مملکت هیچ چیز ندارد و همه‌اش این مراسله و مناقصه‌ها باعث سوء استفاده است

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی موافق هستید بفرمائید ؟

مهندس اردبیلی - بنده خاطر هست وقتی که این لایحه و این ماده در کمیسیون کشاورزی مطرح بود برای این موضوع بحث مفصلی شد مخصوصاً راجع بحسابداری و یکنفر بعنوان ناظر مالی (یکی از نمایندگان ناظر هزینه) پیشنهاد ناظر هزینه که واقعاً یک بلائی در این مملکت شده است که ناظرین مالی از طرف وزارت دارائی تعیین میشوند در وزارتخانه ها و ادارات دولتی و برای همین منظور لایحه‌ای که دولت آورده است باین شکل بوده آقایان نمایندگان در کمیسیون پیشنهاداتی دادند که این لایحه را باین صورت در آوردند که ناظر مالی و رئیس حسابداری در تحت اختیار بنگاه رازی باشند و بعلاوه من یک بحثی را اینجا خدمت آقایان عرض میکنم شما میانید یک بودجه هنگفتی را دادید اختیار یک وزیری قرار میدهید که مورد اعتماد مجلس شورای ملی است بودجه بنگاه رازی هم در اختیار یک کمیسیونی است که در رأس آن وزیر کشاورزی وقت قرار گرفته که مورد اعتماد مجلس شورای ملی است پس در اینصورت بحثی در خرج کردن اینموضوع نیست که آقایان تصور بکنند جیب و میل می‌شود و از بین میرود و حالا هم آورده اند برای وزیر کشاورزی یک شورائی بعنوان شورای رازی تشکیل داده‌اید که این بودجه در تحت اختیار آن شورا بمصرف هزینه های جاری و تهیه سرم و واکسن برسد بنده تصور میکنم دیگر توهمی برای آقایان باقی نمانده و راجع باین موضوع توجه بفرمائید که این لایحه هرچه زودتر تصویب بشود تا مشکلات مالی بنگاه رازی هرچه زودتر از بین برود

نایب رئیس - آقای دکتر رضائی مخالف هستید (بنده موافقم) چون دیگر مخالفی نیست و موافق هم صحبت کرده است لذا رأی میگیریم بماده سوم آقایانیکه موافقند قیام کنند (اکثریت خاستند) تصویب شده ماده چهارم قرائت می‌شود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - نظر بوضع خاص [illegible] مؤسسه رازی [illegible] با مقامات [illegible] عالی [illegible] عمومی مؤسسه [illegible] بنده فوق العاده [illegible] طبقه از [illegible] مؤسسه [illegible] تصویب خواهد شود و این [illegible]

نایب رئیس - [illegible] بفرمائید

صدرزاده - [illegible] کشور [illegible] اگر مقصود اینست که ما حرفهای را [illegible] بنده اعتراف میکنم که آقای دکتر [illegible] که در رأس این مؤسسه [illegible] و دانشمندی است و [illegible] مورد [illegible] و احترام است [illegible] کشاورزی و [illegible] خدمه هم کمال احترام را قائل هستیم [illegible] کمیته عرض میکنم راجع بموضوع خاصی است که این مؤسسه دارد یک [illegible] درست میکنند که اعتبارش را [illegible] که بخواهند خرج کنند [illegible] این سازمان [illegible] یا [illegible] ملاحظه‌ای [illegible] را [illegible] میکنم این [illegible] کشاورزی دوسطر بیشتر نیست [illegible] میخواهم [illegible] دارید [illegible] تصویب شده در آنجا گفته شده است [illegible] دهند باین موسسات که [illegible] برای توسعه امر [illegible] ساختمان مطابق این قانون [illegible] این سرمایه صرف ساختمان [illegible] بانک کشاورزی [illegible] خرج کرده [illegible] ساختمان [illegible] آورده و آن [illegible] دیگر یا مثلا ۱۵ میلیون تومان بوجود آورده است در قانون معین [illegible] این پول باید [illegible] کشاورزی و مردمیکه مسکن ندارند داده بشود که باین [illegible] و احتیاجات خودشان [illegible] بانکها که یک چنین انقلابی داشته است هر [illegible] داشان خواسته است کرده اند ۰ آمده اند این ساختمانها را کرده اند و مطمئن باشید آن اشخاصی هم که آنجا هستند همه اشخاص پاک و پاکیزه و وارد هستند ولی نتیجه این شده است که برای مملکت آن وظیفه ای که دارند انجام نداده اند و سرمایه را صرف ساختمان کرده اند صحبت ما روی اینست که میگوئیم موسسه رازی سرم بسازد خدا الشاء الله توفیقشان بدهند که بیشتر بسازد و اعتبار بودجه‌ای آنها زیادتر بشود ما با مخالفتی نداریم ما بحثمان اینست که کاری دارید انجام میدهید شما اعتبارات آنان را زیاد کنید ولی [illegible] کشاورزی [illegible] اینکه [illegible] من بعنوان [illegible] هستند [illegible] کمیسیون [illegible] اصلاحاتی [illegible] اگر اصلاحات لازم بود [illegible] مخالفت خودمان [illegible] بفرمائید [illegible]

نایب رئیس - [illegible] آقای صدرزاده [illegible] این لایحه مالی است و [illegible] کمیسیون [illegible] کمیسیون [illegible] بودجه داشته است و موضوع مالی بوده است [illegible] کمیسیون دارائی برود (صحیح است) از اینجهت همین کمیسیون بودجه کلی بوده است و ایراد دارد نیست (صدرزاده - استدعا دارم [illegible] آقای بزرگ ابراهیمی بفرمائید)

بزرگ ابراهیمی - [illegible]

نایب رئیس - آقای دکتر امیر حکمت موافقید بفرمائید

دکتر امیر حکمت - بنده با احترامی که برای جناب آقای صدر زاده قائل هستم فقط باید توضیحاتی میخواهم عرض کنم و شاید باین توجه داشته باشند که بنده تا اندازه‌ای نسبت باین موضوع وارد هستم و اطلاع دارم بعرض آقایان برسانم نظر موافق در مملکت نیست میخواهم عرض کنم وضعیت ترجمه قرار است این مؤسسه دارای اینجا صحبتهائی شد و همه آقایان معتقدین هم تصدیق کردند که مؤسسه مفیدی است ولی بنده میخواهم پیشتر این مؤسسه را معرفی کنم و آن اینست که این مؤسسه برای تهیه سرم و واکسن جهت حیوانات است و این مؤسسه دیگری نداریم بنده مؤسسه باستور که او برای انسان است و این عملیات مؤسسه رازی بمناسبت مطالعات دقیقی که کرده‌اند بجائی رسیده است که صرفنظر از لوازمی که برای دفاع و مبارزه با آفات حیوانی فراهم میشود برای آدم هم این مؤسسه وسائل درمانی و پیشگیری تهیه میکند این جهت بنده خواستم عرض کنم که یک چنین موسسه‌ایست که سرم و واکسن برای آدم هم میسازد یکی از آقایان فرمودند این مؤسسه ما را بی‌نیاز کرده که از خارج سرم و واکسن بخریم این صحیحست که بی‌نیاز شده‌ایم ولی بالاتر عرض کنم مطابق قواعد علمی میگویند که برای مردم و واکسن تهیه میشود سوش خاص هر مملکت را باید داشته باشد مثلا سرمهائی که در پاریس تهیه میشود اثر آنها بدرد این مملکت نمیخورد برای این کسوش میگویند اینجا نمونه دارد بنابراین سرمهائی که سابقاً باین مملکت می آمده آقایان همکاران طبی بنده وارد نه باین امر کشاورزی [illegible] و از اجرای این قانون هستند من بعنوان اظهار [illegible] که این [illegible] کمیسیون دارائی [illegible] مطالبی [illegible] یک اصلاحاتی در این لایحه بکنند [illegible] اگر اصلاحات لازم بود [illegible] مخالفت خودمان [illegible] بفرمائید [illegible]

نایب رئیس - [illegible] آقای صدرزاده [illegible] این لایحه مالی است [illegible] کمیسیون [illegible] کمیسیون [illegible] بودجه داشته است و موضوع مالی بوده است [illegible] کمیسیون دارائی برود (صحیح است) از اینجهت همین کمیسیون بودجه کلی بوده است و ایراد دارد نیست (صدرزاده - استدعا دارم [illegible] آقای بزرگ ابراهیمی بفرمائید)

بزرگ ابراهیمی - [illegible]

نایب رئیس - آقای دکتر امیر حکمت موافقید بفرمائید

دکتر امیر حکمت - بنده با احترامی که برای جناب آقای صدر زاده قائل هستم فقط باید توضیحاتی میخواهم عرض کنم و شاید باین توجه داشته باشند که بنده تا اندازه‌ای نسبت باین موضوع وارد هستم و اطلاع دارم بعرض آقایان برسانم نظر موافق در مملکت نیست میخواهم عرض کنم وضعیت ترجمه قرار است این مؤسسه دارای اینجا صحبتهائی شد و همه آقایان معتقدین هم تصدیق کردند که مؤسسه مفیدی است ولی بنده میخواهم پیشتر این مؤسسه را معرفی کنم و آن اینست که این مؤسسه برای تهیه سرم و واکسن جهت حیوانات است و این مؤسسه دیگری نداریم بنده مؤسسه باستور که او برای انسان است و این عملیات مؤسسه رازی بمناسبت مطالعات دقیقی که کرده‌اند بجائی رسیده است که صرفنظر از لوازمی که برای دفاع و مبارزه با آفات حیوانی فراهم میشود برای آدم هم این مؤسسه وسائل درمانی و پیشگیری تهیه میکند این جهت بنده خواستم عرض کنم که یک چنین موسسه‌ایست که سرم و واکسن برای آدم هم میسازد یکی از آقایان فرمودند این مؤسسه ما را بی‌نیاز کرده که از خارج سرم و واکسن بخریم این صحیحست که بی‌نیاز شده‌ایم ولی بالاتر عرض کنم مطابق قواعد علمی میگویند که برای مردم و واکسن تهیه میشود سوش خاص هر مملکت را باید داشته باشد مثلا سرمهائی که در پاریس تهیه میشود اثر آنها بدرد این مملکت نمیخورد برای این کسوش میگویند اینجا نمونه دارد بنابراین سرمهائی که سابقاً باین مملکت می آمده آقایان همکاران طبی بنده وارد نه باین امر

آنقدر مؤثر نبوده است و با این سرمهائی که در این مملکت تهیه میشود از این احتیاط فرق داشت حالا بقیه مطالب که این مؤسسه چطور نوشته است ذکرش زائد است فقط یک کلمه عرض می کنم چون بحث در ماده چهار است جناب آقای صدرزاده : این جا یک کلمه نوشته شده (که نظر بوضع خاصی که سازمان مؤسسه رازی دارد) ولی اینرا باید بنده یکقدری توضیح بدهم این که بعضی از آقایان میفرمایند چرا وضع خاصی است بنده میخواهم عرض کنم که این وضع خاص چیست ما این مؤسسه رازی برای اینکه بتواند در مقابل آفات حیوانی و امراض انسانی بهترین سرم و واکسن را تهیه کند تنها کارش ساختن سرم و واکسن نیست بلکه کارش مطالعات دقیق علمی است که این مطالعات دقیق علمی ساعت و روز ندارد یعنی ممکن است یکنفر متخصص یک شبانه روز چهل و هشت ساعت متوالی از لابراتوار خارج نشود این یک تکلیف خاصی خاصی است بنابراین وضع خاص دارد راست است که وضع خاص دارد و غیر از وزارت است که یکساعت بعد از ظهر که شد برود و وقتیکه در اداره بوده در تادوسیه نگاه کرده کار این مؤسسه یک موضوع علمی است و بسیار اتفاق می افتد که کارشناسان فنی روزها و شبها غذا خوردن همه ندارند برای اینکه یک کشتی کرده‌اند و دنبال این کشت باید دقیقه بدقیقه ساعت بساعت بروند و ببینند چه تحولی در این کشت بوجود آمده است بنابر این مطالبی که از نظر فنی حائز اهمیت است و بنده موارد دهستم عرض کردم با توضیحاتی که آقای مهندس فروهر دادند بنده هم میخواهم عرض کنم که هر قدر مساعدت باین مؤسسه بفرمائید و بشود بجا است موضوع ماده چهار را آقایان توجه فرمودید فوق - العاده کمتر است چون مقوماتش کم است و در وزارتخانه‌ها هم معمول است که فوق - العاده باعضاء داده میشود فوق العاده چیز تازه ای نیست اگر یک کسی آمده از صبح تا شب و سه بعد از نصف شب کار کرده فوق - العاده لازم است برای اشخاصیکه در وسائل علمی تحقیق و تتبع میکنند مبالغ هنگفت در ممالک دیگر میدهند جایزه میدهند کمک - های بسیار میکنند این چیزها نیست که فرض بفرمائید که چهار ساعت فوق العاده کار داده بشود بنده عقیده‌ام اینست که باین توضیحاتی که عرض کردم خیلی سختی نکنید و بگذارید که این مؤسسه بیشتر توفیق داشته باشد و کار را بهتر بکند وقطعاً نظر آقایان همین است و چیز دیگری نیست ۰

نایب رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی مخالفید بفرمائید ۰

بزرگ ابراهیمی - توضیحات جناب آقای دکتر امیر حکمت تقریباً بنده را قانع کرد و من متشکرم که از نظر فنی ما را روشن کردند یک موضوعی است که برای آقایان فوق العاده خارج از خدمت را خود کمیسیون یا آن مؤسسه درست میکند چون ما مارگزیده هائی هستیم که از ریسمان سیاه و سفید میترسیم ۰ یک اختیاری ماشاءالله بشرکت ملی نفت دادید تمام وضعیت استخدامی مملکت را بهم زده (صحیح است) (صارمی - هزینه‌های غ لار میکند) (صدرزاده - الان یک ساختمانی در تخت جمشید شروع کرده‌اند که سی میلیون تومان خرج است) بنده در ویشه و آن اقامرشد قسم بعدا و بحضرت عباس وقتی بتمام مستخدمین این مملکت برمیخورم راجع بمأمورین شرکت ملی نفت توی کلاه‌ام بزنند شنیدیم و نوشته بودند که ماشین نویس لاتین انگلیسی هفتهزار تومان در ماه حقوق میگیرد با این طرز تفکر آقایان می آیند پشت تریبون و با یک چنین لایحه مفیدی که واقعاً برای این مملکت لازم است و استفاده دارد مخالفت میکنند ۰ از آقا میترسیم از مال خودم ۰ این یک جوانی بود که بآقای دکتر عدل میدهم (بودبورد - هفتهزار تومان بماشین نویس نمیدهند خیلی این حرف اغراق است) عرض میکنم شما نماینده ۱ کثریت مجلس هستید در شرکت نفت ولی اطلاع ندارید گویا درغیاب آقا مرحمت داشته‌اند جناب آقای صدرزاده یا بنده و یا امثال ما بمفید بودن این مؤسسه ، بخدمات این مؤسسه و زحماتی که میکشد همه‌مان واقفیم انصافاً هم از نقطه نظر دامداری و حفظ دامها و جلوگیری از امراض واپیدمی ها در این مملکت خیلی مفید است و دولت هم که بنده خودم از حزب ملیون هستم این لایحه را بیمطالعه نیاورده است بنده عرض کرده که توضیحات آقای دکتر بنده و امثال بنده را قانع کرد ولی آقایان در اینها مخصوصاً جناب آقای وزیر مالیه باید راجع باین مخارج یک خورده کنترل بکنند خدا شاهد است اغلب این مخالفتهای اینجوری سر این مخارج بیجاست اولا یکدستگاه سازمان برنامه داریم که اصلا از کنترل شما خارج است (صحیحست) میبینید که یک پولهائی تلف میشود ۴۷ میلیون دلار قرض میکنند واز کنترل شما و نخست وزیر و هیئت دولت و حتی مجلس هم خارج است و همی هم میگویند بله درست می کنیم این تبذیرهای شرکت ملی نفت را مرد انیم بعضی کارمادر مؤسسات بانکی میبینید این که باین لایحه مفید هم مخالفت میکنیم تقصیری هم نداریم بالاخره ما اینجا قسم خورده‌ایم ما هم همه‌مان مملکت دوستیم ، همه شما را دوست داریم همه علاقه داریم ولی آقایان یکقدری دقیق بشوید ۰ عرض بنده این بود

نایب رئیس - آقای احمد طباطبائی مخالف هستید ؟

احمد طباطبائی - بله مخالف هستم

نایب رئیس - آقای مشایخی موافقید بفرمائید

مشایخی - این لایحه در شور دوم است و در شور دوم هم پیشنهاد نمیشود داد ولی بنده قطع دارم که پس از اینکه این لایحه بتصویب رسید و بمجلس سنا رفت در آنجا اصلاحاتی خواهد شد

معاون نخست وزیر - از مجلس سنا آمده

نایب رئیس - چون اصلاحاتی شده مجدداً بمجلس سنا فرستاده میشود ۰

مشایخی - خواستم تذکر بدهم که در قانون دلیل نباید ذکر کرد قانون حکم میکند هیچوقت در یک ماده قانونی که انشاءالله میشود نباید گفته شود بچه دلیل این ماده را باین صورت در آوردیم در ماده‌ای که در اینجا هست نوشته شده نظر بوضع خاصی که مؤسسه رازی وشعب دارد و نوع کار آن باساها - کار اداری مطابقت نمیکند (دکتر بینا - شما مخالف صحبت می کنید یا موافق ؟) بنده از موافقتم میخواهم نتیجه بگیرم ۰ این جمله بایستی از طرف مجری در مقدمه لایحه ذکر میشد و مجری باید در مقدمه بنویسد که دلیل اینکه کمیسیون باین ماده موافقت کرده است این است بایستی اینطور انشاء میشد که شورایعالی آئین نامه مخصوص برای اضافات وفوق العاده‌ها و هزینه‌های عمدی مؤسسه تصویب خواهد نمود از نظر انشاء قانون بنظر بنده این ماده بد تنظیم شده است بنده خواستم تذکراً عرض کنم که در وضع قانون دلیل نباید ذکر شود ۰ و دلیل باید در مقدمه لایحه ذکر شود از طرف مجری و حالا هم نمی‌شود کاری کرد چون شور دوم است

نایب رئیس - آقای طباطبائی فمی

احمد طباطبائی - عرض کنم بعضی اوقات کلماتی باعث میشود که در اطراف آن کلمه حرف زده شود در اینجا نوشته است نظر بوضع خاصی این وضع خاص را باید توضیح بدهند تا آقایان بدانند که این وضع خاص چیست و آنوقت نوشته است فوق العاده مخصوص این فوق العاده مخصوص چیست اگر مقصود فوق العاده‌ایست که در تمام وزارتخانه‌ها هست و باب است و دارند می گیرند این یک بودجه‌ایست که دارد مصرف می‌شود و یکشاهی از آن استفاده نمی‌شود بیشتر از فوق العاده معمولی است اگر بیشتر از فوق العاده معمولی نیست این مخصوص چیست موارد خاص چیست موارد خاص را ذکر کنید برای اینکه ما از این فوق العاده‌های مخصوص و از این موارد خاص خیلی خسارت داریم چشم‌مان هم ترسیده وحق هم داریم میترسیم برای اینکه فردا میبینید که تمام این بودجه و تمام این پول مصرف می‌شود بیک ممری که یکشاهی هم برای این مملکت فایده ندارد توی قانون هم گذاشته‌اید خاص و مخصوص اینجا خاص و مخصوص را حاش کنید درست کنید ۰ دولت بیاید جواب بدهد که وضع خاص چیست این فوق العاده مخصوص چیست این را حل کنید درست کنید والا این مؤسسه با این کاری که میکند بقدر یکشاهی نه فایده داشته و نه از این ببعد فایده دارد

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - آنطوری که همکار عزیزمان آقای ابراهیمی صحبت فرمودند همان هزینه‌های زائد و وزارتخانه‌ها و ادارات است که باعث مخالفت با این لایحه میشود والا اگر از هزینه‌های بیمورد جلوگیری شود این کارها پیش نمیاید اما جناب آقای طباطبائی فرمودند وضع خاص استاد عزیز من جناب آقای دکتر امیر حکمت کاملا توضیح دادند که وقتی که یک مرض یکجائی پیدا میشود لاشه را میفرستند به بنگاه رازی بنگاه رازی میکرب را کشت میکند در لابراتوار و یک دکتری ۲۴ ساعت بلکه سه روز متوالی با میکرب و کشت آن مشغول است یعنی تمام ایام و تمام وقت خود را صرف میکند برای مطالعه این میکرب این کار وضع خاصی دارد و بطوری که جناب آقای دکتر امیر حکمت فرمودند پرونده‌ای نیست که یکساعت بخوانند و بعد ده ساعت استراحت کنند این یک میکربی است که کشت کرده است و باید از آن نتیجه بگیرد و این فوق - العاده‌ای که می گویند برای همین است که این ساعت کار و طرز کار با سایر وزارت خانه ها فرق دارد و باید فوق العاده های سایر وزارتخانه‌ها هم تفاوت داشته باشد اما اینجا یک موضوعی بود که من نتوانستم بفهمم اینجا نوشته مؤسسه رازی و شعب آن این شعب را من نفهمیدم کجاست در شهرستان‌ها که یکی از بزرگترین شهرستان های ایران است مستأسفانه وسیله‌ای نداریم (ناصر ذوالفقاری - بازمیشود) و باطلاع آقای معاون وزارت کشاورزی و نماینده دولت می‌خواهم برسانم که پارسال در یکی از بزرگترین محال آذربایجان مرض دیفتری بین بچه‌ها پیدا شد ما مراجعه کردیم باداره بهداری که واکسن بدهند گفتند نداریم گفتیم ای بابا بچه‌ها دارند از بین میروند تلگراف کردند از مرکز واکسن بفرستند و تا از مرکز واکسن برسد عده زیادی از بچه‌ها در حدود صفر از دیفتری مردند ۰ باید نماینده دولت یا معاون وزارت کشاورزی بیایند پشت این تریبون و بگویند که این شعبات کی برپا خواهد شد

مهندس هدایت - بنده از تصویب لایحه ۰

نایب رئیس - در ماده چهار اجازه خواسته نشده و پیشنهاداتی رسیده که بعضی از عبارات ماده حذف و یا اصلاح بشود مطابق ماده ۱۱۴ آئین نامه پیشنهاد در شور ثانی ممنوع است لذا رأی می گیریم بماده چهار آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شده ماده چهارم قرائت می‌شود (بشرح زیر قرائت شد)

برخاستند) تصویب شد ماده پنجم مطرح است و قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - رئیس حسابداری موسسه رازی از طرف وزارت دارائی با موافقت وزارت کشاورزی تعیین خواهد شد.

تبصره - رئیس حسابداری در تحت مستقیم رئیس کل بنگاه رازی انجام وظیفه خواهد نمود.

نایب رئیس - آقای [illegible] بفرمائید.

صارمی - [illegible] است که آقایان صحبت میکنند بهتر است موسسات و وزارت خانه‌ها که برای خودشان [illegible] وتمامی دور از اصول و مقررات [illegible] درمملکت مقرر است بوجود بیاورند [illegible] خوب آقایان رأی دارید که [illegible] باشد و خودش هم [illegible] را تعیین بکند و آنجا [illegible] هم نظارت بکند و هر طوری میخواهد فوق‌العاده [illegible] بدهد میخواستم اطمینان حاصل بکنم که در این وجوهی که در این جا اختصاص داده شود آقای معاون وزارت کشاورزی فوق‌العاده نگیرد من مطمئن نیستم من میدانم که از این بابت که اظهار علاقه میکنید که بنگاه رازی دستش باز باشد که [illegible] این است که آقای دکتر رفیعی مرد خوبی است ولی از کجا معلوم که این مرد خوب همیشه در رأس این بنگاه باشد که قانون را با توجه بافراد تصویب میکنیم حالا تا گذشته است بنده میخواهم [illegible] با این اختیاراتی که دارد چه امتیازی بایستی داشته باشد که رئیس حسابداری موسسه رازی باموافقت وزارت کشاورزی انتخاب شود آقای وزیر دارائی مگر شما که رؤسای حسابداری‌ها را انتخاب میکنید [illegible] قبلا موافقت وزارت خانه را جلب میکنید (وزیر دارائی - بله) در کجا وزیر دارائی - دانشگاه) اما دانشگاه استقلال مالی دارد قانون برایش گذرانده بد چکار دارد برای این جا تأسف این است که وقتی در یک موضوعی از اصل کلی خارج میشویم در سایر موارد هم میخواهیم تعمیم بدهیم و یک سابقه پیدا میکنند و اصل را از یاد میگذاریم نظر این است که چون وزارت دارائی نماینده خزانه عمومی مملکت است رئیس حسابداری وزارتخانه‌ها را انتخاب میکند والا اگر بگویند که نباید باشد و شما [illegible] بکنید و او بگوید که موافق نیستم و شما با موافقت وزیر کشاورزی اگر یک رئیس حسابداری بخواهید بفرستید آنجا که کنترل بکند ممکن است وزارت کشاورزی موافقت نکند و این بر خلاف اصل است من نمیدانم چرا این امتیازات را قائل میشوید حالا میخواهید تصویب بکنید و آقایان رأی بدهید والا این آقای معاون وزارت کشاورزی که صحبت نمیکند ما میخواهیم

[illegible]

[illegible] که برای مملکت [illegible] زیادی بیاورد خواهید آقا [illegible] که رفتند و [illegible] خرابه [illegible] که اینجا بدتر از خرابه [illegible] آن [illegible] از آن طرف [illegible] دارائی [illegible] شرکت [illegible] نفت [illegible] خرج [illegible] آن اگر شما این گرفتاری [illegible] تومان [illegible] گناه [illegible] حرارت [illegible] ۱۷ طبقه [illegible] باشیم [illegible] این ظلم است گناه است [illegible] حقوق [illegible] (صارمی - [illegible] آقا این شرکت [illegible] علیه [illegible] منافع از این مملکت [illegible] (کریمپور شیرازی - شرکت سابق نفت) [illegible] شرکت سابق نفت ایران و انگلیس که [illegible] فقط در این خیابان [illegible] (غلامرضا رهنما - [illegible] آنجا [illegible]) [illegible] حریف شدیم که [illegible] آقایان [illegible] خواهیم توانست [illegible] شرکت [illegible] نفت [illegible] عرض [illegible] از فرصت های [illegible] اشخاص [illegible] کنفرانس [illegible] شود یک آدم را [illegible] مقام و جاه است یک [illegible] زیادی [illegible] در آن کنفرانس شرکت [illegible] حتی [illegible] نمیگوید که چه گفتم و [illegible] شدم یا این که [illegible] گفتم در صورتی که [illegible] بعد از ما متعلق از هستند [illegible] نمایند گانی که در آن مملکت دارند بطور فوق‌العاده [illegible] مأمور [illegible] میدهند که بروند آنجا شرکت بکنند بنده خودم در روزنامه‌ها خواندم ممالک بسیار متمول مأمورینی که در آنجا دارند تعیین میکنند که بروند شرکت بکنند (صارمی - فلسفه تأسیس سازمان [illegible] اول ما یک کشوری هستیم که بودجه ما [illegible] چندان وسعتی ندارد یک آدمی را مأمور میکنیم که برود بخارج و در آنجا چند ساعت در یک کمیسیون شرکت بکند و برگردد و چندین هزار تومان پول بگیرد این کارها درست نیست و اغلب از این قوانین سرخشه میگیرد و ما لازم است که در همین جا حلوی آنرا بگیریم این جا تعیین کرده است که هر سال یک عده‌ای را بفرستند بخارج برای این میخواهید این ماده را بگذارید که این خارجی هائی که اینجا هستند مجبور باشند افرادی از ما را تربیت بکنند که بعد از این که خودشان

رفتند اینها جانشین آنها بشوند این ماده بسیار لازم است بود از این ماده‌ای که هست و راهی را باز کردید که هر سال یک عده را بفرستند برای مطالعات در مطالبی که بنده عرض میکنم هیچ غرضی ندارم و حتی تعصبی هم ندارم تصور بنده این است که ما در یک راهی افتاده‌ایم که باید ترقی بکنیم کار بکنیم و زحمت بکشیم پس از این خرجهای بیهوده حتی‌المقدور باید جلوگیری کرد این قوانین را این خرجهای بیهوده از یکطرف باز میکند و از طرف دیگر کار وسعت پیدا میکند بنده معتقدم و مطمئن هستم که این موسسه رازی که الان تحت نظر یک نفر آقای دکتر رفیعی که بسیار هم دلسوز است تا مدتی انجام وظیفه میکند بعد دچار چه مشکلاتی خواهد شد مطمئن باشید که کارش خیلی بهائی‌تر و کندتر خواهد شد و مخارج زیادی هم برای مردم فراهم خواهد شد بچه‌ای این شما یک ماده مینوشتید باین طور که این موسسه رازی را موظف و مجبور میکردید که در شهرستانها شعبه باز کند و آن نقاطی که دام دارند مثل فارس و خوزستان و آذربایجان و کردستان از این کار این موسسه برخوردار بشوند والا کمیسیون درست کردن و شورای عالی ایجاد کردن و مأمور بخارج فرستادن جز خرج بیهوده اثر دیگری ندارد حالا آقایان میگویند تابعه نتیجه‌اش را بدهند.

نایب رئیس - آقای دکتر سید امامی موافقید بفرمائید.

دکتر سید امامی - بنده نسبت به فرمایشات جناب آقای صدرزاده که همیشه فرمایشاتشان صحیح و متین است نمی‌خواهم مخالفتی کرده باشم فقط میخواستم رفع سوء تفاهم بکنم اولا خرجی تعلق نمی‌گیرد فقط حقوقی که بآنها می‌دهند بازرگ خواهند داد دوثانی لهمه‌روز در حال پیشرفت است در حال تکمیل است هر روز میکروبهای جدیدی کشف میشود هر روز بلکه هر ساعت علم پیشرفت می‌کند و ما احتیاج داریم باین مؤسسات مهم خارجی و فرستادن این افراد و پزشکان بخارج بطوری که الان در دانشکده پزشکی هم معمول است و فوق العاده لازم است که بروند و در محل کار بکنند و استفاده بکنند و بیایند برای این مملکت مفید واقع بشوند فقط این یک شرط دارد باید خیلی توجه بشود که وقت اینها تلف نشود و بروند آنجا چیز یاد بگیرند اینها را باید موسسه رازی خیلی توجه بکند قبلا جاهائی که آنها را بفرستند تعیین بکند و تماسی پیدا بکنند و مطمئن باشد که در یک مدت معین و وقت لازم مشغول تحصیل باشند بنابراین گمان میکنم بسیار ماده خوبی است و رفتن این اشخاص لازم است که بروند مطالعه بکنند مشاهده بکنند و آشنا بشوند و برگردند اینکه فرمودید از وجود متخصصین استفاده بشود متأسفانه در این قسمت متخصص زیاد نداریم و تخصصی که در رشته‌های مختلف داریم در کارهای خودشان مشغولند و این آقای دکتر رفیعی هم نمیتوانند آن چیزهائی که تازه است همیشه تعلیم بدهند و قطعاً رفتن آنها لازم است و بنده گمان میکنم که ماده مفیدی است.

نایب رئیس - بماده شش رأی میگیریم آقایانی که موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده هفتم مطرح است و قرائت می‌شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۷ - وزارت دارائی و وزارت کشاورزی مأمور اجرای این قانون میباشند

نایب رئیس - چون مخالفی نیست بماده ۷ رأی میگیریم آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

کلیات آخر مطرح است آقای رامبد

رامبد - بنده خیلی معذرت میخواهم که آخر وقت هم هست و آقایان خسته هستند ولی چند کلمه لازم میدانم که بعرض آقایان محترم برسانم در اطراف این لایحه خیلی صحبت شد خوشبختانه حسن بیت و حسن نظر چند نفر از آقایان نماینده‌گان همکاران محترم که من نظرشان احترام میگذارم نسبت به رئیس بنگاه رازی تأیید شد (صحیح است) ولی متأسفانه در این لایحه نسبت بچنین شخص نمال و کاردانی اختیار و مسئولیتی برگذار نشد (صحیح است) حتی قانوناً هم حق رای راهم از ایشان سلب کرده‌اند همکاران معظم مادر مورد دو میلیون تومان بودجه بنگاه رازی قریب چهار ساعت بحث کردیم هر کسی هم در مواد و مادین لایحه اعتراضی داشت یک تصدیق ضمنی از حسن جریان بنگاه رازی و پیشرفت های آن و صلاحیت رئیس آن صحبت کرد ولی جناب آقای صدرزاده مطلبی فرمودند که بنده روی اهمیت موضوع تکرار می‌کنم لایحه بشخص مربوط نیست و بنده از این میترسم که این محاسنی که در اینجا از این شخص گفته شد بزودی تغییر شغلش بدهند اما خوب کار کردنهم بلایحه احتیاج ندارد و بنده از جناب آقای سرلشکر انصاری اینجا پرسیدم در مدت تصدی وزارت راه چند دفعه در جاده های ژاپن برای مطالعه تشریف بردید چندبار در کنفرانس بین‌المللی راه در رونزو لاشرکت کردید و چند بار در کنگره کارگران راه‌سازی در ژنو حضور داشتید فرمودند هیچ ولی از زیدیک بنده شاهد و ناظر بودم در آنحدود بودجه‌ای که در اختیار وزارت راه و راه‌آهن گذاشته شده و بتصدیق آقایان نماینده‌گان محترم آذربایجان و خراسان کارهای بی‌سابقه‌ای در راه و راه‌آهن شده است وزارتخانه دیگری هم هست که معاونشان سرهنگ سرهنگ در خارج هستند مدرک دارند و وزرایشان در هر جائی که کنفرانسی هست جزء اعضای آن کنفرانس شرکت میکنند تنها جائی که نمیتوانند در پشت میز وزارتخانه‌شان و اینگونه اینجا هم به مجلس می‌آیند قبول بکنید وقتی که اوراق قوانین را بهم میزنید می‌بینیم این مطالب ناشی از قوانین مربوطه است روزی که سازمان برنامه لایحه‌اش در مجلس مطرح شد بهمین ترتیبی که آقایان محترم در مورد ازدیاد حسن جریان بنگاه رازی صحبت فرمودید خیلی شدیدتر و شدیدتر راجع بسازمان برنامه صحبت شد مطالبی کلی و با اشاره ایرادائی را مطرح بسازمان برنامه بنده شنیدم هر دفعه رفتم دقت کردم دیدم سازمان برنامه بر خلاف قانون مصوبش هیچکاری نکرده بردارید قانون سازمان برنامه را بخوانید تا مجددا یادآوری بشود تمام کارهای سازمان برنامه باقانونی که مجلس شورای ملی تصویب کرده تطبیق میکند پس عیب در سر منشاء است وقتی جناب آقای صدرزاده بفرمایند که روی شخص صحبت نکنید حلوی اینگونه واخرجی‌ها را بگیرید صحیح میفرمایند ما نباید برویم روی این که آقای دکتر رفیعی خوب است و آقای دکتر ایگرای را من دوست ندارم بودجه اصل را بنده حضورتان تکرار میکنم بودجه بنگاه رازی دو میلیون تومان است بودجه بنگاه جنگلها را بردارید بخواهید کارد مسلح جنگلها ۱۲ میلیون تومان این مطالب خوب است اینجا گفته شود که برای جلسات آتیه مورد نظر آقایان قرار گیرد در آنجلسه‌ای که نسبت بیک بنگاهی حسن نظر دارید توجه عواقب اعمال آن مصوبات خودمان هم باشیم یک نگاهی هم بجریان بنگاه جنگلها با ۱۲ میلیون تومان بفرمایند هر کدام از آقایان که مدعائی داشتند بفرمایند بحث تریبون بنده قبول دارم ولی بنده بگویم که بنام حفظ جنگل بنام حفظ ثروت ملی ثروت ملی این مملکت را چه جوری غارت میکنند همکاران محترم نسبت بهیچ فردی در این مملکت نظری نیست جز اینکه مجاهد که تکلیفشان را تعیین کرده بشد ولی آقایان بعنوان ناظر امور مملکت خدمتگزار شاهنشاه و حفظ منافع رعایای شاهنشاه که اهالی این مملکت هستند اینجا نشسته‌اید وقتی که یکی از همکاران مطالبی را عرض میکند و اطلاعاتی دارد که عرض میکند توجه فرمائید بنده بعرایضم خاتمه میدهم و امیدوارم که بنگاه رازی ا این وسعت عمل و آزادی عملی که مجلس شورای ملی برایش تهیه کرده است در آینده با همین حسن عملی که تابحال داشته است پیشرفت کند.

نایب رئیس - آقای صدرزاده مخالف هستید بفرمائید

صدرزاده - عرض کنم مواد این قانون را اکثریت محترم مجلس تصویب فرمودید و حالا رأی بتمام لایحه گرفته خواهد شد ولی خوب این اسقاط تکلیف نمیکند برای یک فردی که با یک موضوعی مخالفت داشته اشد تا آنی آخرین وقتی که برای او میسر است نظریات خودشان را بعرض نمایندگان محترم برساند این قانون را جناب آقای رامبد اشاره فرمودند که یک توسعه‌ای بعمل بنگاه رازی دادند این قانون هیچ تعبیری ندارد توسعه عمل وقتی میتواند بدهد که ما بگوئیم اگر اعتبار موسسه رازی یک میلیون است بشود ده میلیون یا اینکه اگر شعبه او فقط امروز منحصراً در تهران است در ده استان این مملکت هم شعب او تشکیل بشود این را قبول داشتیم و معقول و درست هم بود ملاحظه میفرمائید که سازمان این بنگاه رازی فقط در تهران است و شعبه‌ای از آن در استان هفتم وجود ندارد و در آذربایجان هم وجود ندارد با اینکه در استان نهم عشایر زیاد است نمایندگان خراسان و نمایندگان آذربایجان هم میگویند در آنجا شعبه ندارد و بالاخره معلوم شد که در ۱۰ استان مملکت موسسه رازی وجود ندارد در این قانون هم یک ماده گفته نشده است که موسسه رازی موظف است که در استانها شعبه تأسیس بکند بنا بر این آن چیزی که مورد نظر ماست از لحاظ موسسه یعنی داشتن شعب در شهرستانها آن بالین قانون حاصل نمیشود نظر بنده هم در این است ملاحظه بفرمائید کیفیت قانون چیز این است نوشته موسسه رازی و شعبات آن در شهرستانها این تکلیف برای آنها ایجاد نمیکند یعنی این قانون وزارت کشاورزی با وزارت دارائی را ملزم نداشته که در شهرستانها شعب باز بکند مثلا فرض بفرمائید معاون وزارت کشاورزی بیایند این جا و بفرمایند که آنجا هم باز خواهم کرد ولی بهر حال بنده چیزی را که خواستم عرض کنم این قانون که در مراحل نهائیش هم تصویب شد اگر واقعاً مقصود از این قانون این باشد که عملیات موسسه رازی را توسعه بدهند اول قدم این است که در شهرستانها و در نقاطی که دام زیاد است مثل فارس و اصفهان و مازندران و آذربایجان و خوزستان و این قبیل نقاط شعبه تأسیس بکنند و این سرمهار اگر که برضد بیماری دام است در اختیار مردم و دامداران آن بگذارند والا اگر با این قانون یک شورایعالی درست بکنید خوب چه مانعی دارد وقتی آقایان در مجلس رأی دادید این شورایعالی گره از کار شما باز نمیکند جز اینکه یک کاری را که امروز کنتر رفیعی بتنهائی بعنوان موسسه رازی و با یک اعضاء انجام میداد حالا با ۱۱ اعضاء باید انجام شود اگر برای رعایت فوریت هم باشد یک آدم جناب آقای مهندس اردبیلی بهتر میتواند تصمیم بگیرد تا اینکه بیک شورای ۱۱ نفری یک کاری ارجاع بشود خیلی معطلی بیشتر دارد اما از جهت مالی هم باید عرض خودم را تکرار کنم که اگر در این قانون هم نخواهند مورد توجه قرار بدهند در سایر قوانین مورد توجه قرار بدهند مجلس شورایملی بحکم قانون اساسی

نظارت مطلق در جمع خرج و دخل مملکت دارد شما اگر نتوانید نظارت بکنید و در خود مجلس رسیدگی بکنید وضع را اینطور قرار داده‌اند که کمیسیون بودجه که یک قسمتی از مجلس شورایملی است باین وسیله آن نظارت خود را اعمال بکنید و این حق را از خودتان سلب نکنید و همیشه این اختیار را برای کمیسیون بودجه لااقل محفوظ بدارید تا نکاتی که در اینجا گفته می‌شود لااقل در کمیسیون بودجه رسیدگی کلی بشود. این مرا بعض بنده بود.

نایب رئیس - چون دیگر در کلیات آخر درخواست صحبت نشده لذا رأی می‌گیریم بمجموع مواد این لایحه آقایانی که موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. چون اصلاحاتی در مجلس شورای ملی نسبت باین لایحه بعمل آمده است لذا بمجلس سنا ارجاع میشود تا با توجه باصلاحاتی که در این مجلس بعمل آمده مجلس سنا اقدام کند.

۶- طرح گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به تشکیل بانک تجارت خارجی ایران و تصویب فوریت و اصل آن و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - شور اول لایحه دیگری که ماده واحده است مطرح است. لایحه بانک تجارت خارجی قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دارائی
بمجلس شورایملی

کمیسیون قوانین دارائی در جلسه ۳ دیماه ۱۳۳۷ باحضور آقای وزیر دارائی و آقای معاون وزارت دارائی لایحه دولت راجع بتشکیل بانک تجارت خارجی ایران را مورد بحث و رسیدگی قرارداده و با اصلاحاتی آنرا تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورایملی تقدیم میدارد

ماده واحده - بانک ملی ایران اجازه داده می‌شود که سهام سازمان برنامه و شرکت سهامی بیمه ایران را در بانک توسعه صادرات بخرد و آنوقت یک بانکی بنام بانک تجارت خارجی ایران تأسیس بکند. بفرمائید این بانک صادرات چیزی داشته؟ خوب شما می‌خواهید یک بانکی تأسیس بکنید برای آن اولی یک فعالیت اقتصادی که میکنید ممکن است اینطور فکر بشود که بانک صادرات وظیفه‌اش را انجام نداده است کلمه بانک صادرات که گناهی ندارد لابد اشخاصی که در آنجا وجود دارند یک عملیاتی کرده‌اند که مورد قبول دولت نبوده است و نتیجه داشته است اینقدر دیگر وقت نمی‌خواهد صرف کنیم همان بانک توسعه صادرات را دید بعد نتیجه نگرفتید اساسنامه را می‌خواستید عوض کنید اساسنامه را عوض کنید یک زحمت کشیده بودند یک قانون را بنام بانک توسعه صادرات نوشته بودند دو سه سال دیگر هم یک قانون دیگر می‌گذراشد و این بانک تجارت خارجی ایران را اسم دیگری رویش می‌گذارند این تضییع وقت است. این کار را نکنید. اوقات مملکت خیلی ذیقیمت است. یک وقت در مجلس بعضی راجع بجان موام بود. جناب آقای دکتر بینا و بعضی از آقایان اعتراض میکردند که ۱۴۰ میلیون تومان پول دولت داده شده است و یک وجه راه هم بوجود نیامده است این راه هم قرار بود بوجود بیاید من در آن موقع گفتم که من راجع به آن ۱۴۰ میلیون حرفی ندارم در باب آن دو سال که وقت صرف شده حرف دارم ۱۴۰ میلیون ممکن است در اثر فعالیت مردم بوجود بیاید ولی یک لمعه و یک لحظه از آن زمان که بهدر میرود ممکن نیست که بوجود بیاید. قابل برگشت نیست. آقایان توجه داشته باشید من منظورم مخالفت با دولت نیست من کمال ارادت را بدولت دارم ولی بطور کلی عرض میکنم وقت مملکت را بهدر ندهیم برای این کارها اولا من می‌خواهم بدانم جناب آقای وزیر دارائی کاین بانک توسعه صادرات خوب کار کرده است یا نه؟ اگر خوب کار کرده است که چرا عوض میکنید و اگر بد کار کرده است لابد افرادی که در آنجا کار میکرده‌اند و خوب نبوده‌اند آنها را تعقیب بکنید سرمایه‌اش کم است زیادتر بکنید وضعیت کار تجارتش باید یک شرایط معین داشته باشد خوب آنرا رسیدگی کنید یک قانون از این مجلس بآن مجلس از آن کمیسیون باین کمیسیون مخالف و موافق صحبت بکنند تازه تغییر لغت داده ایم (یکی از نمایندگان - اسمش را عوض نموده‌اند) (وزیر دارائی - اینکار لازم است) عرض نکرده که لازم نیست بنده به اصل مطلب اعتقاد دارم البته بنده معتقدم اجازه بفرمائید بنده هر ایضه را بکنم احتیاج هم دارم که توضیحات جناب عالی را وزیر دارائی استماع کنم عرض بنده این است که البته ما یک بانکی میخواهیم داشته باشیم که بوسیله آن بخواهیم صادرات خود را توسعه بدهیم و البته داشته‌ایم قطع نظر از نفت که نگاه میکنیم در روزنامه‌ها می‌خوانیم که واردات ما سه برابر صادرات است مگر غیر از این است؟ نفت یک هوایدی است این نفت یک چیزی نیست که مثل آب باشد نفت یک ماده‌ایست در زیر زمین که هر قدر مصرف کردید تمام شده محسوب است آب قنات نیست. و تا امروز این سور فکر کردیم که یک چنین ماده‌ای که این خاصیت را دارد در امور تولیدی و عمران مملکت خرج شود ولی تجارت باید محدود بشود، ما باید همانقدر که دریافت میکنیم و میگیریم آنقدر هم بتوانیم صادر کنیم توجه بفرمائید یا اگر افزایش هست تناسب باید داشته باشد، چندین برابر نمیشود. بنده میخواهم ببینم این بانک صادرات در این مدت برای توسعه صادرات چه معجزی کرده بفرمائید و اگر او نتوانسته است انجام بدهد علت آنکه نتوانسته است انجام بدهد چه بوده یا از نبودن پول یا از بدی قانون و یا از سوء رفتار متصدیان امور بوده اگر از پول بوده پولش را اضافه کنید و اگر از سوء رفتار اشخاص بوده است نسبت بآنها چه شده؟ بهرحال بنده استدعا می کنم که آقای وزیر دارائی ما را روشن بکنند که اگر هم رأی میدهیم بقانون روشن باشیم

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی (ناصر) - همانطور که جناب آقای صدرزاده در اول بیانات خودشان فرمودند روشن نیستند که منظور چیست برای تقدیم این لایحه و هر ایضی خواهم کرد امیدوارم که روشن بشوند و اطمینان داشته باشند این لایحه بسیار مفید است و دلیل خاصی دارد و برای توسعه صادرات تقدیم شده است. بطوری که مستحضرند بانک توسعه صادرات وقتی که تشکیل شد در حکومت دوره ۳۱ و ۳۲ و ۳۰ تأسیس شد و از سهام بانک ملی یک مبلغی را اختصاص دادند برای تأسیس بانک توسعه صادرات. در آن موقع بانک ملی اصولا موافق اینطور نبود باینصورت برای اینکه می‌گفتند این کاری که بانک ملی میکند احتیاج به تأسیس یک بانک دیگر و هیئت مدیره و معاون و بساط برای بانک دیگر که خودش دارد میکند ندارد منتهی آنوقت عمل شد و اقدام شد ولی همانطور که اشاره فرمودید بواسطه نبودن سرمایه بانک نتوانست آن عملی که برای صادرات لازم است انجام بدهد صادرات مملکت هم خیلی بیشتر از اینها که الان هست باید باشد بصادر کننده باید کمک بکنند یک بانکی هیچوقت اصولا با سرمایه خودش نمیگردد بانک باید با وجوه مردم و ودایع و سپرده‌هائی که مردم میسپرند خودش را بگرداند اگر نباشد بانکی با ده میلیون بیست میلیون کار بکند که هشت در صد منفعت بگیرد که از آن هشت درصد پنج شش در صد خرج پرسنل و سایر مخارج باشد و فقط دو درصد منفعت بگیرد هیچکس حاضر نمی‌شود که بیاید سرمایه بگذارد معنی بانک این است که وقتی بانک تشکیل شد مردم بیایند وجوهی بیاورند و با آن عمل کنند مثلا همین بانک بازرگانی را ملاحظه بفرمائید ۵ میلیون سرمایه گذاشت (مهندس خیلی خوب کار کرده و بیش از صد میلیون ساختمان دارد) و خیلی خوب کار کرده اگر اول ۵ میلیون را بقرض داده بود آنوقت می‌بایستی دستش را روی دستش میگذاشت و می‌نشست و خرج اداری هم داشت ولی الان خیلی خوب کار کرده است و ۱۰۰ میلیون تومان ودایع مردم را دارد مالیات هم میدهد یک عده‌ای زیادی هم کارمند کار میکنند و بصاحب سهم روی ۱۰۰ میلیون منفعت میدهد بنابر این تشکیل و تأسیس یک بانکی متکی بسرمایه نیست در این قانونی که اساسنامه فعلی بانک صادرات را تشکیل میدهد صاحبان سهمش سه دسته‌اند سه پنجم سرمایه را بانک داد یعنی سرمایه ۵ و ۷ میلیون تومان است سه پنجم را بانک ملی داد یک پنجم را سازمان برنامه و یک پنجم را شرکت بیمه. این دو دسته اخیر همیشه ناراضی‌اند میگویند ما بانک چکار داریم ما را در آن موقع دولت وقت مجبور کرد که بیائید پول بدهید که بانک تشکیل بشود حتی شرکت بیمه کار خودش را دارد میکند پولش را داده به یک بانکی که برایش عمل صادراتی بکند خود بانک هم نتوانسته آن نضجی را که باید بگیرد و ودایع مردم را اینقدر زیاد بکند که بتواند با ودایع مردم حج کارش زیاد بشود روی این نظر بود که ما این لایحه را تقدیم کردیم و نظر این بود که روی این ودایع اولا بانک ملی ایران اجازه داده شود که سهام آن دو دسته را بخود بجهت اینکه نه آنها راضی‌اند و نه استفاده‌ای از آنها شده. سهام سازمان برنامه و شرکت بیمه ایران را بخرد و خودش صاحب سهم باشد و بانک مجاز باشد سهام بانک را بتعرفه اعم از داخلی و یا خارجی و بانک های خارجی بالاخص بفروشد روی مقرراتی قانون بانکداری که میتواند ۴۹ درصد خارجی و ۵۱ درصد داخلی باشد سرمایه بانک را بطور قابلی افزایش دهد وقتی سرمایه بانک را بطور قابلی افزایش دادند و ودایع بانک زیادتر خواهد شد و معاملات طوری خواهد شد که باعث تشویق صادرات بشود و کمک زیادتری بصادرات بکند در این لایحه این منظور که فرمودند که از وسی نداشته که قانون تقدیم بکنیم و همان لایحه و اساسنامه را عوض بکنیم در اساسنامه یک نکته مهم دیگری درج شده و آن اینست که متعسراً باید کار بانک صادرات باشد این عمل در اجرایش با شکال بر خورده یک بانکی که بخواهد کمک بصادرات بکند یک صادر کننده‌ای می‌آید ارز اورا میخرد یعنی اول بیاور ریال میدهد و میگوید این کمک را بتو میکنم و تو صادر بکن و متعهدی ارزش را بمن بدهی ارزی که از صادر کننده میگیرد دیگر نمیتواند بوارد کننده بفروشد. ارزش می‌ایستد. در عمل دیدیم ممکن است بفرمائید اینرا بفروشد ببانک ملی ولی عملیاتش متوقف میشود و آن نمیتواند کار بانک را بگرداند و کمک های بعدی را بکند لازمه‌اش اینست که ارزی که بدستش می‌آید آنرا بوارد کننده بفروشد و از ریال آنهم استفاده بکند روی این اصل بود که اگر میخواستیم همان اساسنامه‌ای که الان در دست بانک توسعه صادرات است عمل بکنیم اولا باید ممنوعیت معاملات را بردارند و ثانیاً اجازه بدهند آن سهم را از شرکت بیمه و سازمان برنامه بخرند ثالثاً اجازه بدهید سهامش را بفروشد اینها را اگر میخواستند درست بکنند ۴۰ و ۵۰ ماده و خیلی بیشتر وقت میگرفت تا اینکه این اجازه را گرفتند که مجلسین اجازه بفرمایند بانک ملی این حق را داشته باشد آقایانی که فرمودند بانک توسعه صادرات متوقف شده و ایستاده و فرمودند خوب کار نکرده است، خوب کار کرده است. البته معاملاتی هم کرده است و ضرر کرده است ولی خوشبختانه تمام اقداماتی که بعمل آمده منتج به نتیجه شد و مطالبات بانک که قریب بسه نیمت بود قسمت بسیار آن وصول شده.

نایب رئیس - آقای دکتر بینا مخالفید یا موافقید.

دکتر بینا - موافقم.

نایب رئیس - بفرمائید

دکتر بینا - بنده در کلیات این لایحه موافقم و با تأسیس بانک هر نوع که باشد موافقم برای اینکه تأسیس بانک کمک بکارهای عمرانی میکند و کمک بکارهای صنعتی و فلاحتی و تمام کارهائی که مردم محتاج‌اند و باین ربح زیادی که در مملکت ما بانک‌ها میگیرند ممکن است یک وقت اساسی بین بانک‌ها پیدا شود و ربح بهره پائین بیاید ولی بنده از تشریف فرمائی آقای وزیر دارائی اینجا استفاده میکنم و تذکراتی در کلیات دارم که اینرا بعرض میکنم آقایان ما زحمت کشیدیم و اساسنامه بانک تأسیس و ایران را از ایران برچیدیم پس از اینکه پنجاه سال آنها در ایران کار میکردند زحمت کشیده شد و بساط این بانک برچیده شد آوردیم قانونی گذراندیم برای بانکداری در تاریخ ۳ و ۴ و ۴۷ تا ۴۸ ماده از تصویب مجلس شورایملی ایران و مجلس سنا گذشته است در این قانون برای تأسیس بانکهای خارجی محدودیت‌هائی قائل شده‌اند شرایطی قائل شده‌اند شرایط و محدودیت‌هائی که در آن قانون برای این بانکی قائل شده‌اند بیشتر مربوط بماده چهارم است که اینجا نمی‌خواهند بخوانند و در سر بیشتری به آقایان بدهم نسبت به ماده ۱۲ و بالاخص ماده‌ایست که مربوط بخدمات در آنجا می‌گوید ۵۱ درصد مال خارجی باشد و ۴۹ درصد مال ایران (جمعی از نمایندگان - بره کس) حالا آمده‌اند و عکسش کرده‌اند همان بانکهای خارجی آمده‌اند و وارد ایران شده‌اند ۵۱ درصد بایران داده‌اند و ۴۹ درصد خودشان بر داشته‌اند بین ترتیب موظف نیستند در بایران بیاورند موصوف نیستند سپرده بایران بدهند موظف نیستند تمام این قوانین را مراعات بکنند بالاخر خودشان در هیئت دولت هستند وارد این بانکها می‌شوند اگر این کارها ادامه پیدا کند درپشت این تریبون من اسامی یک - یک این اشخاص را خواهم گفت که برای مملکت کار بسیار خطرناکی است ما قانون منع مداخله برای کارمندان درست می‌کنیم خود دولتها میروند وارد هیئت مدیره بانکها می‌شوند این خوب نیست برای یک مملکتی.

نایب رئیس - آقای صارمی مخالفید یا موافق؟

صارمی - بنده عرایضی دارم مفصل که اگر اجازه بفرمائید چون یک بعد از ظهر است و خستگی بر همه آقایان حکمفرماشده اینست که اجازه می‌خواهم موافقت بفرمائید برای جلسه آینده باشد (نمایندگان - صحیح است)

نایب رئیس - طبق آئین‌نامه جلسات باید چهار ساعت باشد و این لایحه هم چون اهمیت خاصی دارد باید تمام بشود کسی دیگری هم اجازه صحبت نخواسته است آقای وزیر دارائی فرمایشی دارید بفرمائید

وزیر دارائی - عرض کنم همانطور که جناب آقای دکتر بینا اشاره فرمودند در قانون بانکداری آنها وظایف بانکهای داخلی و خارجی همه معلوم است

دکتر بینا - بنده در کلیات صحبت کردم که راجع باین بانک

وزیر دارائی - عرض کنم بانکهائی که تأسیس میشود در قانون ذکر شده هر بانکی تا ۴۹ در صد سهامش را خارجی باشد و ۵۱ درصد سهام ایران بانک ایرانی خواهد میشود و بانک خارجی تلقی نمیشود این در همین قانون است بنابراین یک بانکهائی که با این شرایط تأسیس میشود ایرانی است

دکتر بینا - ولی از هیئت دولت نباید بروند در این بانکها

وزیر دارائی - ولی اینکه فرمودید سرمایه نمی‌آورند و اوراق نمیاورند ۴۹ در صد باید سرمایه بیاورند اما در مورد بانک‌های خارجی معین شده که تأسیس بانکهای خارجی با اجازه مجلس است یعنی اگر یک بانک خارجی بخواهد بطور مطلق شعبه‌ای تأسیس بکند باید دولت لایحه‌ای تقدیم بکند بمجلس که بانک خارجی آمده و اجازه خواسته است و تقاضای تأسیس کرده سرمایه‌اش را هم باید مجلس معین بکند شرایطش را هم باید معین بکند (دکتر بینا - برای آن ۴۹ در صد اجازه لازم نیست؟) خیر لازم نیست ولی تا بحال بانک خارجی نیامده و اجازه تأسیس نکرده این یک بانک ایرانی بود و لزومی ندارد که سرمایه خارجی آن حتماً ۴۹ درصد باشد ممکن است ۲۰ درصد باشد ۳۰ در صد باشد بطوریکه هیچگاه بیش از ۴۹ درصد نشود با این ترتیب خارجی‌ها میتوانند بیایند و سهامش را بخرند.

نایب رئیس - آقای صارمی

صارمی - جناب آقای وزیر دارائی موقع مناسب است که تذکراتی حضور جنابعالی عرض واستدعا بکنم که اگر میخواهید مقاصد خودتان هم که بمصلحت مملکت و شما جرا کنید رعایت حدود قانون را بفرمائید من کار ندارم باینکه ما گفتیم جلب سرمایه خارجی بکنیم تا با جلب سرمایه خارجی کارهای تولیدی در کشور بوجود بیاید و استفاده ببریم سرمایه خارجی در این مملکت بکار بیافتد معادن استخراج شود کارخانجات بوجود بیاید و یک عده زیادی در مملکت متمتع و منتفع بشوند ولی آقا کار بانکداری اصولا یک کاری است که کار تولیدی نیست کار بانک داری قرض دادن و تنزیل گرفتن و بجیب ریختن است باین مناسبت سرمایه‌هائی که از خارج برای تأسیس بانک در ایران بکار می‌افتد منافع سرشاری دارد که از ایران خارج خواهد شد و کار صحیح و تولیدی نیست باین مناسبت من اصولا معتقد هستم که جلب سرمایه خارجی برای تأسیس بانک و گرفتن ربح و تنزیل بضرر مملکت است و سرمایه مملکت از ایران خارج میشود و این معارض با مقصد اصلی جلب سرمایه خارجی است این بجای خود محفوظ ولی آخر آقا در روزنامه ما خواندیم که بانک هائی در ایران تأسیس یافته من نمی‌دانم باینکه صاحبان خارجی این بانکها کیها هستند چه هستند و مربوط به کی و تبعه چه مملکتی است من نمی‌دانم ولی در اینجا جناب آقای ناصر یک ماده‌ای در قانون بانکداری دارید ماده ۴ که می‌گوید در مورد تأسیس بانکهای خارجی هیئت نظارت بر بانکها مکلف است در صورتی که با تأسیس آن موافق باشد مراتب را باذکر دلائل بهیئت وزیران گزارش نماید تا دولت از مجلس کسب اجازه نماید میزان سرمایه بانک خارجی نیز بتصویب مجلسین خواهد بود این ماده را ما در این جا گذاشتیم و حتی در کمیسیون مشترک بحث بود و دولت میخواست که تأسیس شعبه‌ای از بانکها را در اینجا استثنا از این موضوع بکند و موافقت نشد و گفتند باینکه اگر بانک خارجی تأسیس می‌شود باید با تصویب مجلسین باشد شما در تبصره ۱ این ماده که میخوانم اشاره کردید بانکهائی در ایران تأسیس ولی بیش از ۴۹ درصد از سهام آن متعلق باتباع بیگانه باشد از لحاظ این قانون بانک خارجی تلقی می‌شود (یکی از نمایندگان - بیش از) بنده هم می‌گویم بیش از ۴۹ درصد انتقال بانکهای ایرانی باتباع خارجی تا میزان ۴۹ درصد بشرط موافقت هیئت نظارت بر بانکها است بنا براین از این تبصره چنین استنباط میشود که اگر چنانچه بانک ایرانی بوجود آمده باشد بنام بانک ایرانی بثبت رسیده باشد و در آن موقع سهامی خارجی‌ها در آن بانک نداشته باشند شما میتوانید تا ۴۹ درصد سهامش را بخارجی‌ها منتقل کنید نه اینکه الان بیائید بانکی تأسیس بکنید و بگوئید ۴۹ درصد سهم متعلق بخارجی و ۵۱ درصد متعلق بایرانی این مطلب قابل توجهی است میگویند (انتقال سهام بانکهای ایرانی بخارجیها) یعنی بانک ایرانی باید وجود داشته باشد و ثبت شده باشد و بوجود آمده باشد بعد شما ۴۹ درصد سهامش را اگر بخواهید میتوانید بخارجی انتقال بدهید نمیدانم شما در این قانون این را رعایت کرده‌اید؟ بنده بجنابعالی و شخص آقای وزیر دارائی عرض میکنم که آن بانکی که بر خلاف این قانون بوجود آمده که رفتید نشستید ۴۹ درصد سهم برای خارجی‌ها معین کردید و ۵۱ درصد را برای خودتان این برخلاف قانون بانکداری است و موضوع هم حقیقتاً قابل توجه است برای اینکه

اگر یك فرد یا یك شخص یایك شخصیت حقوقی ۴۹ درصد یك شرکتی را صاحب سهم باشد و ۵۱ درصدش متعلق به افراد مختلف زیادی باشد محققاً در تمام موارد ۴۹ درصد اکثریت سهام را دارد (بیات ما کوب ۳۰ درصدهم باشد اکثریت دارد) چون مسلماً با یك فکر اداره می شود و بالاخره اکثریت همیشه با آنهاست(صدر ازده - این از آن ۴۹ تائی است که بدتر ازصد تا است) مسلماً بدتر از ۵۱ است درهرحال من این تذکرات را عرض کردم وباید عرض بکنم که اگر با این ترتیبی که ما شروع کرده‌ایم بدادن اجازه تأسیس بانك بر خلاف قانون است و در مملکت ایران نمیتوانند کار بکنند و واجد اعتبار قانونی نیستند وبنده تعجب میکنم از آقای عامری رئیس نظارت بر بانکها که مردی است صاحب اطلاعات قضائی اوچرا موافقت با اینکار کرده است تقاضا میکنم در این موضوع مطالعه بفرمائید اگر بانك ایرانی وجود داشته است ومیخواهد که بعداً به اشخاص سهام آنرا منتقل بکنید منطبق با این تبصره می‌شود ولی هرعملی که برخلاف این ترتیب بشود منطبق با این تبصره نیست وتقاضا میکنم مورد مطالعه قرار بدهید و راه حلی برایش پیدا کنید چون اگر عملی برخلاف قانون کردید وفردا گفتند موجب خواهدشد که اعتبارات ماهم در نظر خارجی ها از بین برود ومن میل دارم همیشه اعتبارات و امضای شما مصون محفوظ ازهر گونه اشکال و ایرادی باشد تابتوانیم منافعی که منظورنظرمان است تأمین کنیم .

نایب‌رئیس- آقای بزرك ابراهیمی موافقید بفرمائید

بزرك ابراهیمی- جناب آقای دکتر مشیر فاطمی فرمودند که باید جلوی بانك بازی را گرفت بنده معتقدم که باید تشویق کرد و آورد این کاری که شده است بواسطه تثبیت اوضاعتان است یك عده سرمایه های خارجی که در اندونزی و هند و چین بوده است بواسطه تثبیت اوضاع آمده است به ایران سرمایه‌دار می گردد دنبال نقطه‌ای که امن است تادر آنجا کار بکند (دکتر بینا- بسیار صحیح است ولی این موضوع دیگری است) بعرضم توجه بفرمائید اولا خود آقایان آمدید اینجا نشستید ووظایفی برای بانك داری معین کردید و گفتید ۴۹ درصد از سهام اگر مال خارجی ها باشد و ۵۱ درصد مال ایرانی ها باشد آن بانك ایرانی شناخته میشود و مطابق مقررات ایران باید اداره شود و اولا باید فکر کرد کسانی که از خارج می آیند ایران نفهمیده نمی آیند بی مطالعه نمی آیند که نشناخته و نفهمیده سرمایه‌ای بگذارند با متخصصین و اقتصادیون صحبت میکنند قوانین مارا اول در نظر می گیرند و قبلا رویش مطالعه میکنند بعد وارد عمل می‌شوند پس این موضوع اصلا قابل بحث نیست آن نکته‌ای هم که جناب آقای صارمی فرمودند که بانکها تنزیل میگیرند و ربح میگیرند و تنزیل جمع میکنند بعقیده بنده چنین چیزی نیست مملکت ما اگر بتوانند یك سرمایه هائی جمع بکنند بشرطی که ما ذاتاً خودمان بی سفته بازی وزمین خری نرویم بودن سرمایه در مملکت به نفع ما است . اگر بی سفته بازی وزمین خری برویم این تقصیر مملکت ما است نه تقصیر بانك سفته بازی وزمین خریدن و فروختن سوء استفاده از اعتبارات بانك ملی و بازرگانی یا هر بانك دیگری بشود این مربوط ببدی یا خوبی بانك نیست این تقصیر بنده است که بجای کارهای تولیدی عقب زمین خری و زمین فروشی میروم ما باید خودمان را اصلاح بکنیم که از این سرمایه های خارجی بشود استفاده اعتباری کرد برای کارخانجات وامثالهم اگر بنا باشد بنده خودم یك عیبی داشته باشم چرا به مردم حرفی میزنم یك سرمایه هائی را از یك مناطقی در دنیا که مورد تهدید واقع شده آورده‌اند بیرون از خدا میخواهند یك جائی باشد واراین سرمایه ها استفاده بکنند واستفاده ببرند حالا ما بیائیم اشکال تراشی بکنیم که نیاورند این صحیح نیست اما اینکه جناب آقای دکتر بینا فرمودند که طبق یك شرایط صحیح باشد صحیح است (دکتر بینا- اعضاء دولت هم در امور آن شرکت نکنند) بنده هم تصدیق میکنم دولت باید حتی‌المقدور کوشش بکند که اصول صحیح که بنفع مملکت باشد اجرا بکند واین نکته صحیحی است بر اینکه دولتها در آن بانکها نباشند این درست است (دکتر بینا- چون بانك میخواهد از نفوذ آن دولت‌ها استفاده بکند) بهرحال بنده نظر دارم و معتقدم که وجود بانك وجلب سرمایه خارجی بشرط آنکه ماخودمان مردمان مرتبی باشیم واز آن سوءاستفاده وسفته بازی نکنیم برای مملکت واجب است وارر فقا هم استدعا میکنم روی این موضوع زیاد بحث نکنیم ورأی بدهیم

نایب‌رئیس- دیگر درخواست بحثی نشده وپیشنهادی رسیده مبنی بر درخواست فوریت که قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

اینجانبان پیشنهاد مینمائیم . لایحه تأسیس بانك تجارت خارجی ایران باقید یك فوریت مطرح شود .

قضائلی . دکتر امیرنیرومند . مهندس فروهر . سعیدی . ابتهاج . امیر بختیار . صفاری . فیلکس آقایان . دکتر امیرحکمت توماج . دکتر دادفر . دکتر سید امامی و چند امضای دیگر

نایب‌رئیس - فوریت مطرح است (گفته شد - مخالفی نیست) آقایانی که بافوریت موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد رأی میگیریم بورود درماده واحده آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است چون در ماده واحده تقاضای صحبت نشده وپیشنهادی نرسیده رأی می‌گیریم بماده واحده آقایانی که بماده واحده موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات مطرح است نظری نیست .

دکتر مشیر فاطمی- بنده عرض مختصری دارم

نایب‌رئیس - بفرمائید

دکتر مشیر فاطمی - عرض کنم جناب آقای بزرك ابراهیمی اشاره‌ای فرمودند که بنده عرض کردم که باین بانك بازی خاتمه بدهید بنده یکی از طرفداران تشکیل بانك هستم ولی نظرم این بود که مقرراتش باید اصلاح بشود چون آن مقرراتی که به تصویب مجلس رسید برای زمانی بود که بانکهائی تأسیس نشده بود ولی حالا که شروع شده است باید در آن مقررات تجدید نظر شود وبنده یقین دارم که جناب آقای ناصر که خودشان از پیشقدمان ومتخصصین امر بانکداری هستند یك توجهی بفرمایند باین جریانی که حالا پیدا شده است که اصلاحی در این مقرا بشود

نایب‌رئیس- آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی- بنده خواستم از مراحمی که آقایان مبذول فرمودند و تا این موقع صرف وقت فرمودند ولا بعد را تصویب کردند سپاسگزاری بکنم ضمناً بعرض آقایان محترم برسانم که این یکی از لوایح بسیار مفید است وصاحبان سهام وسرمایه‌اش هرچه زیادتر شود برای جلب سرمایه خارجی بهتر است اما این نکته‌ای که اشاره فرمودند به اینکه هیئت نظارت بر بانکها توجهشان جلب نشده و شاید مطابق قانون رفتار نشده بنده وظیفه خودم می‌دانم بهیئت نظارت اطلاع بدهم (احسنت) .

نایب‌رئیس- چون در لیات آخر دیگر درخواست بحثی نشده لذا رأی می‌گیریم بمجموع ماده واحده آقایانی که موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای اظهار نظر بمجلس سنا فرستاده میشود .

۷- تعیین دستور وموقع جلسه بعد- ختم جلسه

نایب‌رئیس- دستور جلسه آینده چهار موضوع است . اول استخدام یکنفر مهندس برای وزارت راه . دوم - استخدام کارشناس یونانی برای راهنمائی کشت کاران توتون - سوم - معافیت مؤسسات دولتی از حق الثبت ونیم عشر اجرائی چهارم - حمایت مؤسسات فرهنگی درموقع جنك . جلسه آینده روز پنجشنبه نهم بهمن خواهد بود ساعت ۹ صبح

(مجلس یکساعت وچهل دقیقه بعدازظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی-
عماد تربتی